

КВІТЕНЬ

Ч. 4

APRIL No. 4 1976

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

P. XXXIII Ч. 4 КВІТЕНЬ

APRIL No. 4 Vol. XXXIII

Зовнішність і суть	1
У. Л. Злочини проти жінок	2
Л. Волинець: Українські народні декоративні рушники	4
На ювілейний дар	7
Т. Кічоровська: Серед рідкісних книг	8
Слідами народного мистецтва	10
В. Витвицький: Концерт піяністки Ю. Осінчук	11
Наша обкладинка	12
М. Тарнавська: Книга що є льодоломом	13
Л. Костенко: Храми	14
Калейдоскоп жіночого життя. С. Андрушків	15
Тільки між нами і телефоном. Л. Калинович	16
Подумайте — відгадайте	16
Вісті з Централі	17
СФУЖО	19
Our Life	21
Вишивка. Вишиваймо для дівчор	25
Харчування. Л. Гриців. Перекуси	26
Хроніка Округ. Округа Дітройт	27
Замість квітів	31
Посмертні згадки	33
Розвага-забава	34
Загальні збори	36
Календарець СУА	обкл.

Головна Управа СУА і Адміністрація Нашого Життя

108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003
тел. (212) 533-4646

Our Life Editor Ulana Liubovych
тел. (212) 674-5508

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня.

Редактор — Уляна Любович

Редакційна Колегія: Марія Барагура, Лідія Бурачинська, Любов Волинець,

Наталія Ішук, Світлана Луцька, Олександра Різник, Марта Тарнавська.

Our Life — Марта Бачинська

"Розвага — забава" ред. Віра Андрушків.

Мовна редакція — Наталя Лвицька-Холодна.

Передплата в США і Канаді: річна...\$9.00 піврічна ...\$ 5.00

Річна передплата: в Англії...2 1/2 ф. ст., в Австралії ... 5 а. д. у Франції...

20 фр., в Німеччині...20 н. м., в Белгії...250 б. фр.

Поодинокі число 1.00 дол.

Published by Ukrainian National Women's League of America, Inc. Monthly publication except August.

Subscription in the United States of America \$9.00 per year, half year \$5.00; in Canada \$9.00 per year, half year \$5.00; in England 2½ pound sterling per year; in Australia 5 Austr. dollars per year; in France 20 fr. per year; in Germany 20 d. m. per year; in Belgium 250 b. fr. per year.

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices".

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ЕКЗЕКУТИВА:

Іванна Рожанковська	— голова
Олександра Різник	— заступниця голови
Любослава Шандра	— заступниця голови
Христина Навроцька	— заступниця голови
Ольга Ставнича	— заступниця голови
Евфрозина Мартинець	— протоколярна секретарка
Марія Савчак	— кореспонден- ційна секретарка
Ірина Комар	— касирка
Поля Книш	— фінансова секретарка

РЕФЕРЕНТУРИ:

Ірина Захарко	— організаційна
Ірина Лончина	— виховна
Даня Дикий	— виховна
Люба Волинець	— культ.-освітна
Камілія Смородська	— зв'язків
Теодозія Савицька	— супс. опіка
Марія Барагура	— пресова
Дора Рак	— статутова

ВІЛЬНІ ЧЛЕНИ

Орися Зінич
Анастасія Вокер

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

Ольга Мусяковська	— голова
Ірина Качанівська	— член
Надія Попель	— член
Наталія Лопатинська	— заступниця
Олена Шиприкєвич	— заступниця

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ СУА

Марія Фаріон	— Огайо
Марія Юзефович	— Чікаго
Лідія Дяченко	— Філадельфія
Ольга Гнатейко	— Нью Джерзі
Миртль К. Слейбі	— Дітройт
Марія Томоруг	— Нью-Йорк
Ірина Руснак	— Північний Нью-Йорк
Лідія Фіцалович	— Нова Англія
Теодозія Кушнір	— Південний Нью-Йорк

ПРЕДСТАВНИЦТВА

"НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ: Myroslawa Rudenska

245 Wigman Rd. Bilborough Estate
Nottingham, England

Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens
Notting Hill Gate, London W.2

АВСТРАЛІЯ: "Library & Book Supply"

16a Prospect St.
Gleroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ: Daria Melnykovych

c/o N. 7 887 93 de Paris
26 rue de Tercy, Paris 18-2,
France

НІМЕЧЧИНА: Ukrainischer Frauenverband

Haus der Begegnung
8 München 5, Rumfordstr. 21

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Вітаємо членок нашої організації, проводи усіх організаційних одиниць, Окружні Управи і Управи Відділів з Празником Воскресіння Господнього!

Наші вітання і найкращі бажання для усіх земляків, що проживають і в Рідному Краю і поза його границями, розкинені по всіх континентах, але об'єднані одною любов'ю до Батьківщини! Хай Воскреслий Христос зішле всім радість і щастя!

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Традиційні гуцульські баранчики з овчого сирю

Traditional Hucul ewes made from cheese

ЗОВНІШНІСТЬ І СУТЬ

Говоримо про "круглий рік" — не надаючи якогось глибшого значення слову "круглий". А воно, по суті, говорить образно про час нашого життя, що посувається вперед, а в тому бігу є щось, що повторяється: пори року, зв'язані з ними свята, звичаї, обряди та наші дії. Кожного року святкуємо народження Христа, Його смерть, воскресіння, вознесіння. У ті релігійні, церковні свята вплетені різні обряди та звичаї, сперті на народній традиції, у якій бувають старовинні, навіть поганські елементи.

Ми плакаємо, продовжуємо старі звичаї, інколи відновлюємо такі яких ми в краю не надто перестерігали. Там бо сама земля, по якій ми ходили, саме повітря, яким віддихали, ліси, поля, які оглядали, будували нашу національну приналежність.

Тут, плакаючи чи відновлюючи давні традиції, звичаї хочемо закріпити, ствердити ідентичність нашу і наших дітей, зв'язати їх з рідною країною.

Та не тільки тут. Леонід Плющ говорив, між іншим, про те, що у 60-их роках, коли почалося національне відродження в Україні, воно проявилось не тільки в поезії, літературі, але теж у повороті — відновленні народніх традицій. Правда "сценічний фолклор" існував, але відродження народньої традиції було переслідуване режимом. Коли у Києві студенти почали влаштовувати купальські свята на Дніпрі під ніч св. Івана, учасники були переслідувані.

Дехто з нас казав: пощо нам розказувати про поезію,

про вишивки, фолклор; ми хочемо почути про політичну боротьбу в Україні! Ті, хто так думає, не усвідомлюють собі, що це і була форма спротиву. 50 літ страху, упідлювання і недостатків довели до духової апатії та відсутності національної свідомости. У тому стані поворот до традиції був рухом спротиву.

Власне у тому і є сила нашого народу, що серед такого утиску не заснув навіки. І хоч це пробудження проявилось спершу у поезії, у плеканні традиційного фолклору, що нам, безпечним і ситим, видається слабкими проявами, то у тих умовах воно є доказом живучости, проявом відродження — чудовою квіткою — ломикаменем.

Плакаючи тут, в умовах свободи і добробуту наші звичаї, навіть не тільки народні, але теж беручи участь у церковних обрядах, відправах, церемоніях, ми у великій мірі маємо звернену увагу на їх зовнішню форму, забуваючи про їх зміст, їх суть. Навіть найпобожніші виконують приписані церквою обов'язки автоматично з року в рік. А в тих церковних, але теж і в народніх звичаях є поважні, важливі вимоги і глибокий зміст.

Буває, що глибина Христового слова зникає під надбудовою звичок. Виголошуючи на пам'ять слова, чи співаючи церковні пісні, ми під чаром їх звуків та мелодій. Але під впливом тих емоцій чи ми свідомі змісту, суті? Чи все наново передумуємо, вбираємо у себе, реалізуємо хоча б ту велику любов до ближніх, любов до людини, на підтвердження і задля якої Христос умер на хресті та воскрес!

*Наша обкладинка: "Пієта" — "Оплакування Христа". Деталь розпису церкви св. Духа в Потелічі. 1620 р.
Our cover: Pieta. Painting in the Church of the Holy Ghost in Potelych*

ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ЖІНОК ПЕРЕД ТРИБУНАЛОМ У БРЮСЕЛІ

Міжнародній Трибунал "Злочини Проти Жінок" — розпочався 4-го березня. Закінчитися мав у "день жінки" — 8-го березня.

Наради Трибуналу відбувалися у великій залі Палати Конгресу, яка може помістити понад 1500 присутніх. До диспозиції були бічні залі, їдальня, всякі технічні влаштування. Програма передбачувала свідчення перед пленумом, а після того семінарі з фільмами, виставками, дискусіями. Свідчення велися передусім в англійській та французькій мовах, але теж по-іспанському та по-німецькому. Рівночасно перекладалися на усі ті мови.

Загальний вид залі Трибуналу

View of the Tribunal

Під час нарад стиралися різні угруповання жінок не так, може з точки погляду їхніх політичних переконань як зацікавлень різними справами. Доходило не раз до майже фізичних сутичок. Зразу першого дня місцева телевізія, як казали, передала у своїй вечірній реляції картини з Трибуналу у досить легковажний спосіб. Тож обурені учасниці наступного дня скликали усіх журналісток на нараду, на якій дискутувано справу виключення репортерів чоловічої статі зі залі. Дискутували гостро. Одні говорили про те, що нема сенсу жінкам говорити самим до себе, а якщо обурюємося, що чоловіки виключають жінок із своїх ділянок, то не робім того самого з ними. Інші твердили, що нам не треба співчуття чи навіть зрозуміння, а сили. Справу передано для рішення Трибуналові, в результаті чого виключено зі залі не тільки репортерів, але усіх мужчин (техніків, механіків, що обслуговували мікрофони і т.п.)

Проблематика Трибуналу широка. Починаючи від проблеми "репродукції" тобто розмножування (інакше кажучи материнства), медичних злочинів: аборти, примусове материнство але теж примусової стерилізації, надрукування психіатричного лікування чи пак "опіки" — це зміст перших днів нарад. Далі темою була домашня праця жінок, яка на думку присутніх, обмежуючи поле життя жінки до щоденних занять, доводить до психічних зала-

мань. Жінки домагалися винагороди за ту працю, забезпечення, емеритури і т.п. Дальші теми: насильство, биття жінок, вбивство, сексуальні злочини, в тому теж непризнавання прав лесбійкам, справа проституції, охорони прав цієї "професії".

Очевидно у програмі появилася справа політичних в'язнів. Трибунал у своїх повідомленнях застерігся проти будь-якої політики, яка мала бути виключена з програми. Під час нарад окреслено "політичними в'язнями" усіх жінок, яких покарання пов'язане з їхньою статтю (навіть якщо вони карані за наркотики), при тому підкреслювано питання чи жінки є у в'язницях гірше трактовані ніж мужчины. Помимо таких застережень зі свідченнями в обороні політичних в'язнів виступили жінки з Чіле, Ірану, Індії, Африки, індіянка з Америки, ірландка і інші. Добилася теж голосу референтка зв'язків СУА Камілія Смородська, яка відчитала заяву "від тих, які не можуть самі промовити". У заяві спиралася на словах Тат'яни і Леоніда Плющів. Як ми вже писали, листа-заяву Леоніда Плюща (гл. число НЖ за березень) не дозволено відчитати в цілості, тому що це голос мужчины.

Треба сказати, що до голосу не легко було дійти. У

Репортерка журналу "Штерн" знімає наш стіл з брошурами та летючками.

Reporter from the magazine "Stern" photographing our table

цьому допомогли журналістки, з якими познайомилася Камілія в часі нарад. Помогло тут імя Леоніда Плюща, яке було тут добре знане. Факт, що ми з ним зустрічалися зразу будив зацікавлення. Треба підкреслити, що настрої у значній частині Трибуналу були антисоветські.

Представниці СУА з Америки зустрілися і співпрацювали очевидно з місцевими українками. Першою, з якою ми стрінулися, була секретарка Союзу Українок Бельгії Евфрозина Бачинська та членка СУБ Наталія Крашук. Приїхала теж з Лієж представниця СФУЖО Лідія Демчук, а в передостанній день нарад пані Іванна Коваль з дочкою.

Заприяженні репортерки з Швеції та Данії під час спільного сніданку.

A friendly breakfast — journalists from Sweden and Norway

Поцікавився нарадами теж Омелян Коваль. Українки zorganizували столик з брошурами про політичних в'язнів, які ми привезли з Америки, а пані з Бельгії принесли подібні брошури у французькій мові. Каміля Смородська постаралася про відбитки тієї заяви, яку відчитувала на Трибуналі, а летючки у французькій мові, яку зладила ще в Америці Еля Процюк помогли розмножити місцеві земляки. При столику чергувалися українки, щоб давати інформації та відповідати на питання.

Загально кажучи, програма і зацікавлення жінок були дуже різномодні, так як різні є соціоекономічні та політичні умовини, в яких вони живуть. Навіть у близькій нам справі політичних в'язнів великі розбіжності є не тільки в тому, чому і за що карають жінок, але теж і в умовинах перебування у в'язницях, а теж у тому, чи можуть вони перед світом про свої справи говорити. А світ недовірливий і хоче

*Семинар Трибуналу "Злочини проти жінок" у Брюсселі
Seminar during the Tribunal*

автентечних і безпосередніх свідчень. Виходить такий абсурд, що раз нема на Трибуналі жінок не тільки з СРСР, але взагалі з країн комуністичного блоку, значить нема там злочинів проти жінок. Для прикладу індіанка з Америки, яка говорячи її словами "народилася на те, щоби бути переслідувана", мала можливість про свої незаперечені кривди говорити перед Трибуналом, чим викликала велике зацікавлення та співчуття.

Коли репортерка з Данії, з якою ми познайомилися, питала мене, чи я не співчуваю тій індіянці, я відповіла, що співчуваю і то дуже (особисто думаю, що ми повинні більше знати про індіан, на яких землі живемо), але що мій нарід терпить ще більше але не має змоги про те говорити, а індіанка мала можливість приїхати сюди з країни, де саме проти неї ведеться судовий процес.

Останній день нарад відбувся вже при значно меншій кількості присутніх. Наради проходили більш парламентарно та упорядковано. Тоді теж виступлено з критикою, яка торкалася способу підготовки та переведення Трибуналу: брак інформацій, нерівномірно присвячена увага справам меншої і більшої ваги. Треба не тільки зізнавати про злочини, але говорити про засоби боротьби з ними.

Українки теж внесли свою резолюцію про те, що не признано належної уваги різним справам: як материнство, політичні в'язні та інші.

Незалежно від участі у нарадах важливим є теж особистий контакт з представницями різних країн. І у тому відношенні участь українок була успішна. Каміля Смород-

*Українці на Трибуналі "Злочини проти жінок": Евфрозина Бачинська, Омелян і Іванна Коваль, Лідія Демчук — з Бельгії, Каміля Смородська — референтка зв'язків — США.
Efrozyzna Baczynsky — Secretary UNWLA of Belgium. Omelan & Iwanna Kowal, Lidia Demchuk — WFUWO, Camille Smorodsky.*

ська має здібність нав'язування контакту з людьми. Вже у самому готелі, де ми жили познайомилися ми з милими репортерками з Данії та Швеції. У приватних розмовах можна було багато дечого розказати, а теж довідатися. Українки з Бельгії теж нав'язали ряд знайомств, які напевно придадуться.

Некорисні реляції, які про Трибунал подавала преса були передусім наслідком того, що виключено репортерів-мужчин зі залі. Хоч і нам не все подобалося, особливо коли більш агресивні учасники перебирали провід і накидали усім слухачам свої проблеми в досить брутальний спосіб, але це не мусіла бути більшість, і якраз останній день нарад, коли відбувалася дискусія над перебігом Трибуналу дав доказ що ці зовнішні прояви не повинні затемнити позитивних сторінок нарад.

Продовження на ст. 6

Продовження

Рушники з рослинним орнаментом були дуже різноманітні і можна тільки подивляти великі мистецькі спосібності вишивкарів, які могли створити таку велику кількість різновидних вазонів та квітучих дерев. До цього орнаменту теж впроваджувалися стилізовані ягоди та птахи: півники, курочки, голубки, пави. На рушниках призначених для церковного вжитку вишивали "манастирки" так як на кралевецьких ткалі. Манастирки вишивали на кінцях рушників іноді по три або чотири підряд.

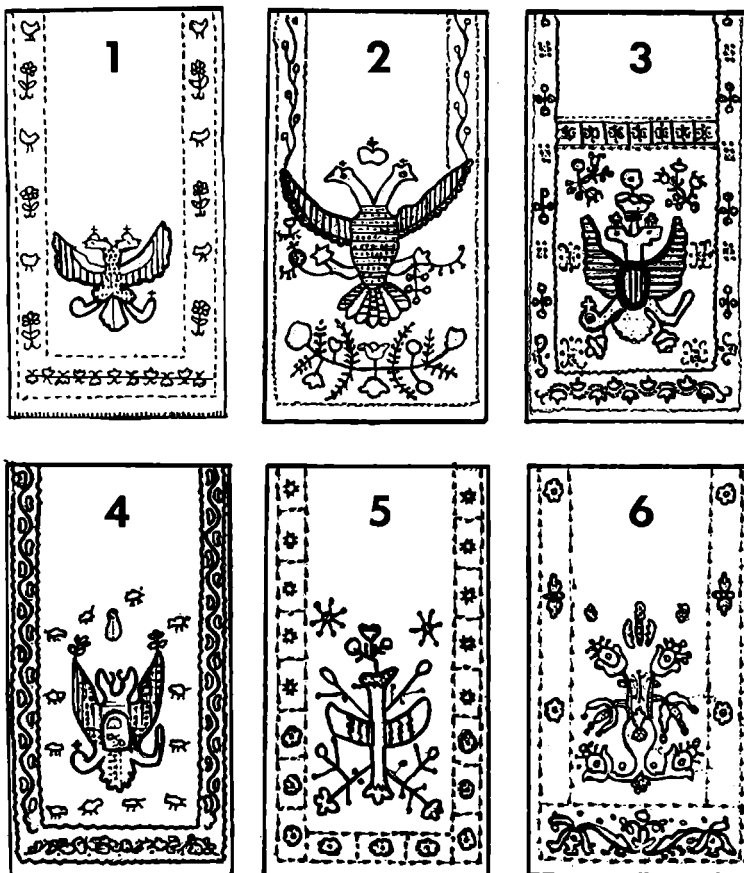
Із чужих мотивів, які заблукали на рушники головню централь-

них земель та й знайшли своє специфічне пристосування, були "двоголові орли" та "лотос". Мотив двоголового орла був відомий на українських землях ще від часів торговельних стосунків Київської Русі з Візантією бож був гербом Візантії. Але на рушниках він почав з'являтися далеко пізніше, десь у 18 столітті, та зазнав дуже різноманітної стилізації, а згодом почали перебирати рослинні елементи. Давніше вишивали двоголового орла у якнайбільш правдивій формі, згодом почали змінити. Зі скептра зробили гілочку, корона перетворилася в якісь віточки, з лап зробили рожі чи інші квіти, тоді й тугуб почав набирати

рослинного характеру так що згодом двоголовий орел перетворився в ще один рослинний орнаменти.

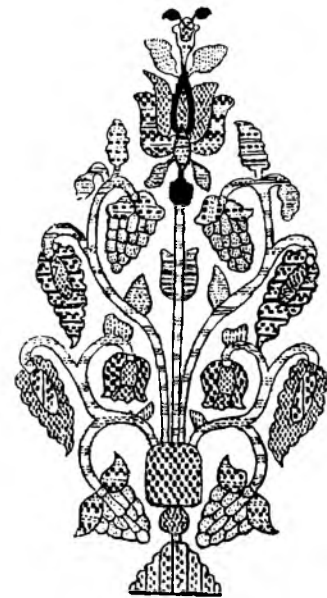
У давнину на ярмарки в таких містах як Київ, Львів, Кам'янець, Перемишль, Луцьк, Остріг та інші прибували купці зі Сходу — перси, вірмени, турки та татари зі своїм товаром. Таким способом східній орнамент проникав в українську вишивку та ткани і зазнав своєрідного застосування та стилізації. Лотос — це священна квітка людей Сходу, яка була широко розповсюджена та вживана в мистецькій Азії. Отож мотив лотосу, прийшовши торговельним шляхом на Україну, був застосований на українських рушниках, а теж на церковних підризниках. Традиційний мотив лотосу був зображений як букет у вазі. На самому верху букета — лотос з малими пуп'яшками. По боках симетрично в'ються стебла, вниз або вгору теж з пуп'яшками та з зубчастим листям. Найбільш традиційну форму мотив лотоса зберіг на підризниках, зате на рушниках цей мотив зазнав сильної стилізації.

Ще одна група цікавих рушників походить з Поділля, з села Клембівки. Клембівка знана своїми вишивками не лиш на Україні, але теж і в цілій Європі. Кількаразово клембівські вишивки були нагороджені золотою медаллю на міжнародніх ярмарках. Рушники в Клембівці вишивають і вживають до них таких стібів, як хрестик, низ, гладь та качалочкова гладь. Краси клембівських взорів переважно чорні, червоні та жовті. Між мотивами знаходимо богиню Берегиню, дерево життя, двоголових орлів. Але найбільш характеристичний орнамент — це геометричні вітки, більш чи менш розвинені, та геометричні зірки. Взір на рушниках розміщений на двох кінцях. Вишивають по три вітки чи зірки в ряді, і це повторяють у двох або трьох рядах один над одним. Ряди віток

Мотив двоголового орла у народній стилізації

Two headed eagle motif

Примінення і стилізація "лотосу" на рушниках

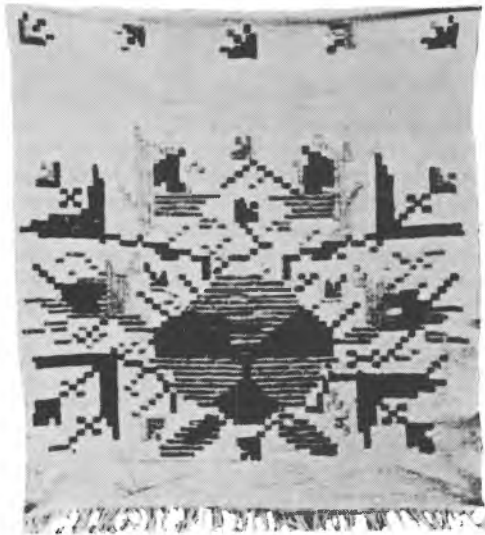
чи зірок переділюють маленьким взором — доріжкою.

Рушники на Західній Україні, Закарпатті до кінця 19 століття переважно ткали. Взорі були геометричні та різнобарвні. Коли на ринку з кінцем 19 століття з'явилися кольорові нитки до вишивання, почали рушники вишивати. Часто вишивали на домагання туристів та міських

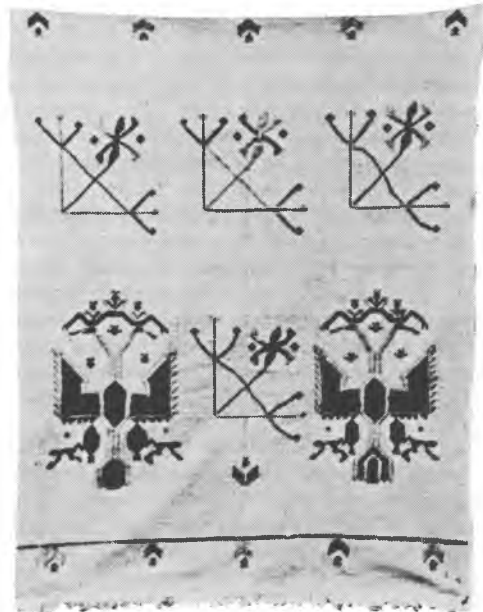
людей, які приїздили на літо в гори. Взорі на рушники брали з виставок жіночих сорочок.

З часом, коли народ почав забувати призначення рушника в українській обрядовості та занедбувати його ритуальне вживання, почали формувати і орнамент на рушниках спотворювати і само рушникове мистецтво поволі підупадало. Дуже часто до рушників додавали складно в'язані тороки, які для нас були чужі, іноді дошивали на кінцях рушників фабрично роблене

мереживо. Також траплялося і таке, що традиційний орнамент замінювали вишитими побутовими картинками чи реалістично зображеними птахами, квітами й іншими видами, які зовсім не були притаманні українській вишивці. Увійшло було також у моду вишивати написи на рушниках. Все це вже спотворювання традиційних форм і сьогодні, коли починаємо вишивання рушника, треба дуже уважно простежити, щоб орнамент та його розположення був якнайближче

Рушник з Клембівки зі стилізованими дво-головими орлами

Рушник з Клембівки вишитий стібом "качалочка"

Towel from Klembiwka

до чистих джерел народних мистецьких традицій.

Крім ужиткового рушника, мали теж декоративне та ритуально-образове призначення. В давнину, в хатах вішали рушники, як уже згадано, на кілках, як декорацію житла. Обводили теж ікони рушниками. Цей звичай прийнявся в церкві, і до сьогодні ікони в церкві прикрашені вишиваними чи тканими рушниками. Згодом почали по хатах обводити рушниками портрети визначних людей як Тарас Шевченко, Іван Франко, Леся Українка й ін. Цей гарний звичай сьогодні дуже занедбується, мовляв, вишиваний рушник у модернім устаткуванні не має місця і є ознакою простоти. На це можна тільки сказати, що при кінці 19 століття французькі вельможі так захопилися крелевецьким рушником, що розвісили його в палаті Тульєрі для декорації.

Дуже часто перев'язували рушниками хрести під час походу, процесії чи похорону. Ці рушники звичайно залишалися для церковних потреб та для священників. Дарували їх церкві з нагоди весілля. Скоро нагромаджувалася велика скількість рушників і церковні старости раз в рік влаштовували рушникові ярмарки під церквою. Бідні дівчата, наймички, в яких не було свого поля, часто купували ці рушники для свого посагу. І так іноді один рушник переходив через коло життя і смерті.

Був теж звичай перев'язувати рушником роздоріжні хрести. Ніхто не посмів красти цих рушників і коли вони вже були знищені дощем та вітром, не здіймали їх, тільки чекали, щоб

цілком зотлили, і тоді прив'язували новий рушник.

Рушник для українця це була річ, яка супроводжала його від часу народження до поховання. Всі важливіші події в житті людини відбувалися в присутності вишиваного або тканого рушника. В деяких випадках вислови пов'язані з рушником замінюють слова, як наприклад "рушники подати" означає заручитися, або "на рушнику стати" це те саме, що звінчатися. Якщо про дівчину говорили що вона "рушників не придбала" це означає була ознака ледащиці, знову ж "скриня повна рушників" ознака багатства. Отак рушник став мірилом багатства та працьовитости.

Далі буде.

ПРОСИМО СПРАВИТИ: У Н.Ж. ч. 3. 1976 на ст. 5 у статті "Українські народні декоративні рушники", 11-ий рядок з низу повинно бути "каймою", а не "крайкою".

Прод. ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ЖІНОК

Українські жінки стоять звичайно осторонь цього руху жінок, який не раз прибирає форми бунту. Для нас найважливішими є справи нашого народу, а в чергуванні злочинів стоять на першому пляні справи політичних в'язнів. Треба все таки задуматися над тим, чи вільно нам замикає очі на те, що докола нас діється у світі, у якому по волі чи неволі живемо? Які наслідки може мати для нас та для наших дітей те, що ми не тільки не беремо участі, але навіть не хочемо знати, про що йдеться тим жінкам, чого вони домагаються, проти чого протестують? Чи їхні домагання не мають ніякого відношення до нас та й до наших сестер в Україні? Але ж у низці справ, яким присвячені такі Трибунали, чи Трибуни, є багато таких, про які ми повинні б знати, а, може, навіть забрати голос. Правда, нас вражають зовнішні форми цього руху. Деякі справи, особливо зв'язані з сексуальними проблемами, самі по собі для нас дикі чи дивні, не говорячи вже про спосіб, у який їх представляють розгарацьковані своїми домаганнями жінки. Але та дивна зовнішність скриває справи, про які ми повинні знати, на які ми повинні так чи інакше реагувати. А багато в тому справ, про які ми повинні говорити від наших сестер в Україні: це житлові умовини, розлука з дітьми, оборона прав і багато інших.

Очевидно їхали ми до Брюсселі не тільки на те, щоб слухати і пізнати круг зацікавлень і проблем жінок, а в першу чергу на те, щоб говорити про злочини проти наших сестер. І цього голосу не сміє забракнути ніде, де говориться про злочини проти жінок, проти прав людини.

Татьяна і Леонід Плющі гостями у Союзі Українок Америки. Під час зустрічі в домівці СУА у Нью-Йорку гості розказали подробиці умовин у яких перебувають в'язні в тюрмах, концтаборах, та психіатричних "лічницях" СРСР. Ті відомості дали погляд на те як і в чому можна допомогти нашим землякам та їхнім родинам, а теж які дії можуть причинитися до звільнення політв'язнів

Tetjana & Leonid Pliusch visiting UNWLA headquarters.

ВІТАЄМО!

Управа 69-го Відділу СУА в Лорейн, Огайо вітає своїх нових членок: Анну Кузан і Фенні Бека.

У.Л.

НА ЮВІЛЕЙНИЙ ДАР ВПЛИНУЛО ДОСІ:

ЗА М. БЕРЕЗЕНЬ 1976 р. ЗЛОЖИЛИ:

ОКРУЖНІ УПРАВИ І ВІДДІЛИ СУА ВІД ЧЛЕНОК, ОРГАНІЗАЦІЙ, УСТАНОВ І ГРОМАДЯН:

520 дол. — 101 Відділ — Чикаго
В тому — 190 дол. зложили членки Відділу, — 330 дол. — дохід із Garage sale.

365 дол. — 64 Відділ Нью-Йорк
В тому — 100 дол. — пожертву оголошено в листі "замість квітів", 30 дол. — Лідія Гук, по 25 дол. — Секція Дружин Лікарів, Ніна Бих, Віра Дорота, Лідія Грабарчук, Роксана Кузьмак, Янка Мігоцька, Ліда Оришкевич, Нана Социнська, Рома Човган, по 10 дол. — Я. Крижанівська

310 дол. — 63 Відділ — Дітройт
В тому по 10 дол. — 20 членок Відділу, 90 дол. — пожертву оголошено в листі "замість квітів", — 20 дол. — 96 Відділ СУА

280 дол. — 80 Відділ — Дітройт
В тому — 160 дол. — пожертву оголошено в листі "замість квітів", — по 10 дол. — 12 членок Відділу

210 дол. — 26 Відділ — Дітройт
В тому — 20 дол. Зеновія Камінська, по 10 дол. 19 членок Відділу

115 дол. — 43 Відділ — Філадельфія
В тому — 25 дол. — Наукове Товариство ім. Шевченка — Відділ, по 10 дол. 9 членок Відд.

110 дол. — 36 Відділ — Чикаго
В тому по 10 дол. 11 членок Відділу

100 дол. — 25 Відділ — Потакет,
В тому по 25 дол. — 4 цеглини

100 дол. — 74 Відділ — Чикаго

100 дол. — 46 і 47 Відділ — Рочестер
(з Вечерниць Червоної Калини)

55 дол. — 93 Відділ Гартфорд
В тому — 25 дол. Осип і Володимира Теслюк, по 10 дол. — Осип і Марія Бандери, Ольга Мединська і 1 членка Відділу

50 дол. — 65 Відділ — Нью Брунсвік
В тому — 25 дол. Сестрицтво при Українській Католицькій Церкві Різдва Пречистої Діви Марії, ООЧСУ-Відділ 33,
Подано в "Н.Ж." за м. лютий суму 65 дол. а то 25 дол. Кредитова Юнія Православної Церкви в Бавнд Брук, — 20 дол. Леся Ошудляк, по 10 дол. Катерина Кузів, Любомира Оатич

50 дол. — 114 Відділ — Трой

30 дол. — 99 Відділ — Вотервліт
В тому по 10 дол. — Катерина Склярник, і 2 членки Відділу

25 дол. — 50 Відділ — Ен-Арбор

25 дол. — 97 Відділ — Бофало

20 дол. — 96 Відділ — Дітройт
Пожертву оголошено в листі "замість квітів"

По 10 дол. — 20 Відділ — Філадельфія
Одна членка Відділу

4 Відділ — Нью-Йорк
Одна членка Відділу

92 Відділ — Манвіл

54 Відділ — Вілмінгтон
Пожертву оголошено в листі "замість квітів"

Разом 2,505.00 дол.

ОСОБИСТІ ПОЖЕРТВИ

100 дол. Працівники УНСоюзу — Джерзі Ситі: Софія Криштальська, Іванна Коць, Слава Левицька, Северина Куфта, Ірина Благітка, Марія Савчак, Євгенія Ратич, Ольга Парубчак, Наталія Залуська, Михайло Юзенів, Павло Фуга.

по 25 дол. — др. Галина Подюк — Клюфас — Сиракюзи, Таня Коршун — Нестерчук — Мериланд,

по 10 дол. — Марія Пашук — Філадельфія — (член. б. 42 Відд.) Михайлина Січинська, Патерсон, Надя Гробельська — Джексон Гайтс

30 дол. — пожертву оголошено в листі "замість квітів"

Разом 210 дол.

Поіменні списки членок СУА, які закупили 10 дол. цеглини подавати будемо в чергових числах "Н.Ж." Просимо такі списки надсилати враз із грошевими переказами.

Поля Книш
фінансова секретарка

ПОДЯКА ЗА ДАРУНКИ МУЗЕЄВІ СУА

Музейна Комісія складає подяку пані Павлині Климочко з Рачестеру за рушники і пані Агафії Пастушин з Рачестеру за запаску, які вони подарували Музеєві.

Щира подяка паням, які подарували речі до Музею СУА, а це: Ольга Явдошин — Куцан, Нью-Йорк: спідниця, сорочка і два рушники. Марія Чарнецька, Олд Таппан, Н.Дж.: спідниця, фартук і дві сорочки, Анастасія, Ковальська,

Бронкс, Н.Й.: дві пошевки. Осипа Турянська, Скенектаді, Н.Й.: київський килим Тереса Хан-Хойська, Голліс, Н.Й.: дитяча сорочка, дві жіночі сорочки і чотири рушники. М. Кевян, Дерри, Англія: серветка, закладка до книжки і два рушники.

Одночасно Музейна Комісія дякує за перші дарунки, які склали до крамнички Музею 46-ий (ферпорт), 47-ий (Рачестер) і 97-ий (Бофало) Відділи СУА.

Теодозія Кічоровська над фоліо Одубона у відділі рідкісних книг Конгресової Бібліотеки у Вашингтоні

У зв'язку з приготуваннями до святкувань 200-річчя незалежності Америки в центрі уваги є також одна з найважливіших американських наукових інституцій, а саме Конгресова Бібліотека.

У журналі National Geographic за листопад 1975 появилася стаття про цю найбільшу не тільки в Америці, але й у всьому світі бібліотеку та її цікавіші відділи.

У статті згадується і про Відділ рідкісних книжок та спеціальних колекцій. Подано теж світлини двох курйозів-екстрем: однієї з найменших та однієї з найбільших книжок світу. Перша — це Лінкольнова "Промова в Геттісбургу" (Gettysburg Address), видрукувана 1965 року в Токіо в одному "томі", приблизно на 1/7 інча "високому" (для кращого уявлення про розмір: книжка вміщається на пучці вказівного пальця). Друга — це на чотири стопи довге (приблизно величини плити невеликого стола) фоліо Одубона з малюнками птахів. Малюнки виконав Джон Джеймс Одубон, артист і орнітолог, як уважав себе сином французького короля Людовіка XVI. (Копію світлини з фоліо Одубона містимо).

Автор статті згадує цікавіші матеріали Відділу рідкісних книжок, що стосуються до історії Америки;

потім зупиняється над першодруками (першодруки або incunabula це книжки, друковані перед 1501 роком) і, як каже, "відлітає духом у мряку давнини"... Із зворушенням дотикає першого видання творів Гомера, друкованого у Фльоренції 1488 року. Вдихає запах книжки, запах Фльоренції часів Мікель-Анджельо. Це пригадує йому старий, чистий одяг. Так, це те, з чого тоді робили папір. Куски тканини, призначені для перерібки, прали в алькalicній, вільній від кислот, воді гірських потоків — і це головний секрет довговічності таких книжок. Конкуренції з ними не видержує папір, на якому друкуються книжки нашого часу.

Конгресова Бібліотека має Відділ відновлення і зберігання книжок. Там працюють, між іншими, фахівці, які брали участь у рятуванні книжок по катастрофічній повені в Італії 1966 року, коли ріка Арно залила саме Фльоренцію враз із бібліотекою Палати Уффіці.

Українському читачеві мимоволі насувається питання: чи в тій святині науки можна знайти якісь пам'ятки української літератури, що говорили б з віддалі віків і про наш український світ?

Постараюсь вказати на найзамітніші матеріали з історії української культури, що міститься в цьому відділі Конгресової Бібліотеки.

Шляхом обміну книжок з державною бібліотекою в Москві Конгресова Бібліотека набула 1958 року "Острозьку Біблію". Це перший повний церковно-слов'янський переклад Біблії в давньоукраїнському варіанті. Вона появилася 12 серпня 1581 в Острозі на Волині, заходом і коштом князя Константина Острозького (1526-1608). Над нею працював з доручення князя Константина колектив українських і чужих учених, згуртованих при Острозькій Академії. "Острозька Біблія" містить Старий і Новий Заповіти і 3 книги Макавеїв. Надрукована в друкарні Івана Федоровича, з ініціалами та заставками рослинно-геометричного характеру. Поява "Острозької Біблії" була великою подією в житті слов'янських народів. Вона стала основним текстом для багатьох чергових видань Біблії в Україні та поза нею. У переддруках вона поширилася між слов'янськими народами, і ще досі вживають тексту цього видання по церквах, де панує церковно-слов'янська мова.

Тут варто пригадати, що першою друкованою книжкою на Україні перед "Острозькою Біблією" є львівський "Апостол" з 1574 року, виданий тим же Іваном Федоровичем. Містить у собі "Дії Апостолів" і "Послання" апостола Павла. Іван Федорович видав у тому часі також "Буквар". Цю книжку віднайдено в Римі 1927 року, а 1953 року закупила її бібліотека Гарвардського університету.

Інші цінні українські пам'ятки попали до Конгресової Бібліотеки, а згодом до її Відділу рідкісних книжок 1907 року. Тоді закуплено велику

The title page of the so-called Ostrog Bible printed in 1581, which was the first Bible printed in the Cyrillic script.

From the Rare Book Collection of the Library of Congress.

приватну збірку сибірського купця-антикара Геннадія Юдина.

В Юдинській колекції зберігається друкований у Києві 1646 року "Требник" митрополита Петра Могили, творця Києво-Могилянської Академії. Там же зберігається "Грамматика" Мелетія Смотрицького, який був духовним батьком ідеї з'єднання українських церков та автором проекту створення Київського Патріархату.

У тій же колекції є копія першого видання "Слова о полку Ігоревім", друкована в Москві 1800 року заходом графа Мусіна Пушкіна. Це видання є великою рідкістю, тому що оригінал цього старовинного лицарського епосу не зберігся, а багато копій цього видання згоріло в Москві в пожежі під час наполеонської війни 1812 року.

З оригінальних рукописів є у Відділі рідкісних книг "Тріодь Цветная" — Літургійна книга Української Католицької Церкви, писана, згідно з експертизою проф. Ковалева, на переломі 16 і 17 століть у монастирі в Збаражі коло Тернополя. (Подарувала її п. Анна Цупрак з Ессекс, Коннектикат).

З рукописів не оригінальних, тільки в репродукції (т. зв. факсиміле), є "Архангельська Євангелія" 1092 року (власником її був мешканець Архангельської губернії, який продав її до музею графа Румянцева). Євангелія ця належить до т. зв. апрокосів, тобто чотириєвангелій, яких текст є поділений на неділі та свята, відповідно до того, як вони читаються в церкві. Це пам'ятка київської редакції, джерело вивчення давньоукраїнської мови. Оригінал її є в Москві, в бібліотеці ім. Леніна.

Ще одне цінне джерело для філологічних студій

над старослов'янською і давньоукраїнською мовою в Конгресовій Бібліотеці (саме в процесі перенесення до Відділу рідкісних книг) — це "Остромирова Євангелія" (факсиміле) 1056 року. Назва походить від прізвища новгородського посадника Остромира, для якого її написано. Він був намісником князя Ізяслава Ярославича. До 1806 року ця євангелія зберігалася в Софійському Соборі в Новгороді, а тепер у бібліотеці ім. Салтикова-Щедрівна в Ленінграді. Обі ці євангелії перекладані з болгарського тексту.

"Остромирова Євангелія" зберегла особливості болгарського оригіналу, а "Архангельська Євангелія" є відписом того ж оригіналу вже з фонетичними правописними змінами давньоукраїнської мови. За проф. Вознесенським, ця євангелія має частини першого перекладу на слов'янську мову, зладженого святим Кирилом і Методієм у 9 сторіччі.

Як знаємо, св. Кирило і Методій, проповідували християнство серед слов'янських народів, винайшли для цієї мети кирилицю, якою послуговуємося досі.

Але, крім цієї азбуки, вони винайшли ще т. зв. глаголицю. Назва походить від староцерковного слова "глаголати", т. зн. говорити. Зберіг її лише один слов'янський народ, а саме хорвати. Досі вживають її ще тільки в Далматії.

Зразок цього маловідомого староцерковного письма також можна побачити у Відділі рідкісних книг — це літургійна книга з 1483 року. На перший погляд письмо це подібне до орієнтального, але на ділі це рідна сестра нашої кирилиці.

На закінчення додаю, що україніка в Конгресовій Бібліотеці налічує приблизно 65 тисяч назв. Недавно прибули ще три вартісні видання довідкового характеру, а саме: "Бібліографічний показник української преси поза межами України" Олександра Фединського; "Бібліографія видань української еміграційної літератури" Богдана Романенчука та "Бібліографія видань жіночої творчості поза межами України". Остання видана заходом Союзу Українок Америки.

Автором цієї статті є Теодозія Кічоровська, працівник відділу рідкісних книг у Конгресовій Бібліотеці. У National Geographic за листопад 1975 р. знайдемо у статті про Конгресову Бібліотеку світлина авторки.

Міртала Кардиналовська

"РАЙДУЖНИЙ МІСТ"

Книга поезій і скульптур автора

5 дол. з пересилкою

Замовлення посилати на адресу:

Mirtala Betov
241 Glezen Lane
Wayland, Mass. 01778

СЛІДАМИ НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА

Ака Перейма.

Aka Perejma

Про Аку Перейму писали ми в "Нашому Житті" (ч. 6 1973 р.)

Згадували ми і про те, що вона завжди вивчає нові методи, студіюючи напр. техніку сполучання металів. На такому курсі в Трой, Огайо познайомилася вона з Робертом Густоном (Robert Guston), професором скульптури у Маямському університеті, Огайо. Його зацікавило те, що Ака Перейма творить у сучасному стилі і техніці, але базує свою працю на елементах народної етнічної творчості. Він запропонував їй виставку в Оксфордї, Огайо, в університеті, де він викладає. Проект зреалізовано у жовтні 1975 р., а виставка прибрала форму ретроспективної за 10 літ. До розпорядження віддано великі залі, і проф. Густон побоювався, що важко буде їх заповнити. Але призначені твори вповнили вщерть увесь простір. Були там: дерев'яні і металеві скульптури, олійні картини, акварелі, килими, вишивані образи, керамічні праці, миски, вази та три гранітні плити (одна, як салют 200-літтю Америки, на ній зображений американський орел що тримає українську писанку).

Під час підготовки виставки Ака Перейма довідалася, що університет має збірку творів народнього мистецтва з цілого світу.

"Можете собі уявити моє здивування, — розказує Ака, — коли ввійшовши "за куліси" університетських закам'яків на першій полиці зразу

побачила гуцульські миски. Не вмію описати (хіба колись намалюю) мого незабутнього зворушення. Я піднесла пластикову заслонку, а там ще одна полиця і ще одна".

На жаль, написи всюди були "Huzul-Poland". Розпитуючи пані Ака довідалася, що цю збірку подарувала університетові пані Ельма Пратт. Була вона директоркою "Міжнародної Школи Мистецтва" і в 1930-их роках організувала поїздки до різних країн, звідки привозили предмети народної творчості. Гуцульщина була тоді під Польщею, тож охрестила гуцульські речі "Huzul-Poland". Ніхто цього не спростував. Тепер пані Ака відвідувала університет декілька разів і всі предмети щодо яких була певна що вони гуцульські, "перехрестила" з Poland на Ukrainian

18 жовтня відбулося відкриття виставки Аки Перейми. Рівночасно на балконі тієї самої залі була друга виставка українського народнього мистецтва зі збірки пані Пратт, і теж колекції писанок родини Аки Перейми. Глядачі, які переходили з однієї виставки на другу, мали змогу бачити зв'язок між тими двома формами творчості — народної і індивідуальної. Для підкреслення впливів — умістила пані Ака посеред своїх творів побіч свого рисунку "Мати Божя" знімки своїх діда й баби в народних одягах, що свідчить про внутрішній глибокий зв'язок і вплив етнічної культури на її мистецьке світо-відчуття. Не тільки твори рук мали і мають на неї вплив. Як це підкреслює, її

Дерев'яний гуцульський свічник із збірки Ельми Пратт в Університеті в Оксорт, Огайо

надхненням є не раз народня пісня, яку вона відмалку чула дома. Такі теж нераз назви її картин, як ось: "У сусіда хата біла... У сусіда жінка мила", або "Тече річка невеличка" та інші.

Оксана і Любо Крушельницькі, які ввідали виставку, описують свої враження, підкреслюючи фантазію, різноманітність її творів: скульптур від геометричних монументальних до ставлених та картин від рисунків з багатьма деталями аж до абстрактних композицій. Геометричні форми мають

Керамічні вироби Аки Прейми на виставці в Оксорт, Огайо

Ceramic exponents by Aka Perejma shown Oxford, Ohio

часто символічне значення, напр., дубові і березові листки це символи мужеські і жіночі — сила і ніжність. Стрічка річки чи доріжка — символ життя. Часто повторяється писанка та її символи. Кольори сперті теж на народніх, особливо з писанок. Сама мисткиня називає свою творчість "етніцизмом". Серед картин теж поетичні назви, як Рано ранком на Купала, як бачила у полудневому вікні моєї хати: місяць в обіймах березових листків". Виставку відвідали далеко більше глядачів, ніж будь-яку з тих, які університет досі влаштовував.

Ака Перейма готується до наступної виставки: 29-30 травня у Клівленді з нагоди Лікарського З'їзду. При кінці березня її скульптуру будуть вручати мейорові міста Маямі з нагоди з'їзду американської "Welding Association". Ака Перейма буде на цьому з'їзді почесним гостем.

В американській пресі появились обширні рецензії на виставку Аки Перейми а саме у Journal Herald 13.III.76 п.н. Intricate, exquisite by Walt

Ака Перейма. Олія. "Божа ручка" (традиційна назва узору писанки)

McCaslin та у Mellow Spring News III.76 Sculpture Shows Strenght. Grace by Pat Murphy-Waggenger

В ПАМ'ЯТЬ ПОЧЕСНОЇ ГОЛОВИ ОСНОВНИЦІ бл. п. ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ

Збірка датків на Музей СУА згідно з її волею.

ЧЕТВЕРТА ЛИСТА:

231 дол. — Окружна Управа — Філядельфія

(Збірка на поминках 11 січня 1976 р.)
В тому: 25 дол. Туся і Андрій Лопатинські, по 10 дол. — 52-ий Відділ СУА, Анна Сивуляк, Наталя Даниленко, Марія Татарська, Олена Шиприкевич, Катерина Пак, Марія Угорчак, Марія Лупань, по 5 дол. — Стефанія Пушкар, Віра Чернобиль, Стефанія Вовчак, Пелагія Малиновська, Лев Сивуляк, Олімпія Гайдучок, Марія Стефанишин, Ніна Квашинська, Оксана Рудакевич, Марія Одежинська, Ольга Ковальчук, др. Володимир Галан, Юлія Бабяк, Марія Бабяк, Ірина Качанівська, Клавдія Гош, Марія Варвара, Лідія Дяченко, по 6 дол. — Ольга Дзундза, по 4 дол. Оксана Генґало, по 3 дол. Мирослава Белей, по 2 дол. — Ярослава Швець, Стефанія Колодій, Анна Качмар, Анна Мельник, Ірина Чума, Наталія Лопатинська, Наталія Вайда, Н.Н. по 1 дол. — Марія Келлер, Євгенія Товт, Стефанія Качмар, Ярослава Матла, Галина Гомзяк, Марія Чайківська, Дарія Шуст

120 дол. — 22 Відділ — Чікаґо

В тому — 50 дол. Відділ, 50 дол. членки Відділу на Загальних Зборах, по 10 дол. — Ліна Басюк, Стефанія Романюк,

25 дол. — 68 Відділ — Сиракузи

ОСОБИСТІ ПОЖЕРТВИ:

140 дол. — Родина бл. п. Олени Лотоцької

по 25 дол. — Іванна Бенцаль, — Нью-Йорк, Віра Чайківська — Датен 98 Відд. б. реф. Суспільної Опіки — Філядельфія,

по 10 дол. — Стефанія Манко — Ньюарк,

Марія Голуб — Міч.

Разом Округи і Відділи 376 дол.

Особисті пожертви 210 дол.

Разом 586 дол.

КОНЦЕРТ ПІАНІСТКИ ЮЛІЯНИ ОСІНЧУК

Рівно після двох років піаністка Юліяна Осінчук знову завітала до Дітройту з концертом, що відбувся в неділю 28 березня 1976 р. Як і давніше місцем цього річного концерту була зала Дітройтського Інституту Мистецтв, в якій забралася досить значна кількість слухачів.

Концерт почався виконанням двох з-поміж дуже численних сонат Доменіко Скарлаті. Це твори, при помочі яких піаністи — у нас Борис Максимович — залюбки знайомляться з своїми слухачами. Наступною була "Фантазія" оп. 17 Роберта Шумана — широкоплянний твір складений з трьох частин, трьох різних образів. Ними передані різні душевні стани: досвід болючого, побідні настрої і душевна рівновага. Три етюди Шопена з ряду, найбільш технічно вимогливі, замикали першу частину програми.

Друга почалася цілим циклом творів українських композиторів, чи пак творів зв'язаних з українською тематикою. Новою в наших програмах є "Варіації на українську тему" Францішка Лесела (1780-1838). Цей польський композитор учень Гайдна, взяв за тему своїх варіацій популярну в тому часі пісню "Іхав козак за Дунай". Його твір написаний талановито й цікаво. Станислава Людкевича "Пісня без слів" це перенесена на чисто інструментальний терен відома "Українська баркароля", один з найбільш популярних творів нашого визначного композитора-сеньйора. З золотого фонду української фортепіанової літератури Юліяна Осінчук виконала "Поему-легенду" та "Етюд" цісмоль Віктора Косенка. Ліста "Фюнерай" та "Етюд Паґаніні" замкнули програму, до якої піаністка додала один з ноктюрнів Шопена.

Маючи змогу порівняти гру нашої піаністки на обох концертах, два роки тому й тепер, ми хотіли б сказати, що вона, як виконавець "змужніла". Її інтерпретаційні можливості поширилися і поглибилися. Це було особливо

Докінчення на стор. 14

НАША ОБКЛАДИНКА

*Успіння. Деталь розпису церкви св. Духа в Потеличі. 1620 р.
Painting in the Church of the Holy Ghost in Potelych*

На нашій обкладинці деталь розпису "Оплакування Христа", або "Пієта" з церкви св. Духа в Потеличі. Розписи у тій церкві це одні з найра-ніших подібних композицій в україн-ському мистецтві.

Ціла картина представляє велич-ну постать Богоматері, на якій колі-нах лежить Христове тіло. Навколо сім постатей, що Його оплакують. Сцена зображена у традиційній декоратив-ній манері, але кожна постать має свій індивідуальний вираз обличчя, рухи та жести. На нашій обкладинці Марія Ма-гдалина представлена з суворим, по-античному ликою. Оригінально ви-конані очі: підняті дугою брови, очі окреслені двома легенькими лініями.

У XVI столітті міщани, ремісничі цехи і братства мали важливий вплив на мистецтво, вони ж бо були поваж-ними замовниками, які вимагали, щоб храми були поставлені на видному місці, височіли над околицею та були прикрашені багатим розписом. Церкву св. Духа у містечку Потелич равського повіту (Розточчя) виконано за замовлення цеху гончарів на висо-кому горбі — урочищі, яке так і називається "Гончарі". Її будову одні визначають датою 1502 р., інші відносять на другу половину XVI ст. Розписи закінчено перед 1620 р. Вони розміщені зі зрозумінням вимог інтер'єру так, щоб не руйнувати площини стін, наприклад на півден-

ній, слабо освітленій стіні зроблено картини більшого масштабу.

У виконанні картин переплітається традиція західно-європейського іконостасу, видно добре знана май-

страм, із новими творчими ренесансовими впливами. Це передусім відхід від строго площинної композиції розписів. Мистці прагнули передати простір, а що не мали ще опанованої перспективи, представляли форми, людей чи будівлі одну за одною. Персонажі індивідуалізовані мають уже різний вираз обличчя, жести, пози. Помітна правильність анатомічної будови. Життя вдиралося у мистецтво. Замість традиційного, умовного тла введено реальне оточення тодішнього міста: оборонні башти, високі дахи з бійницями. Типи осіб та їхній одяг характеристичні для західно-європейських умовин тих часів. Деякі мають виразно український характер: коротко стрижені бороди, козацькі вуси. Деякі сцени як "Воздвиження" українізовані. Використано традиційні зображення св. Володимира і його рівноапостольської бабки св. Ольги. Помітні сліди поширеного в Україні культу Богоматері.

У Потеличі є ще друга церква св. Тройці, у якій видно руку тих самих майстрів. Хто вони були — невідомо. Можна догадуватися, що були три майстри, які кермували роботою. Один виконував розписи північної стіни та сцену "Воздвиження", другий південну стіну, а третій "Пієту". Походив він з

Докінчення на стор. 14

Княгиня Ольга. Деталь розпису церкви св. Духа в Потеличі. 1620 р.

Knjahynja Olha — painting in Potelych Church XVII c.

ВЕЛИКЕ ДОСЯГНЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО АКАДЕМІЧНОГО ВИДАВНИЦТВА.

Бувають книги, що їх поява має переломове значення. Найкращий і найамбітніший приклад такого переломового видання за минуле еміграційне чвертьстоліття це, безперечно, **Енциклопедія українознавства** — у всіх своїх варіантах: статтейному, англломовному, словниковому. Та були і є вужчого, не енциклопедичного засягу, видання, що їх значення можна теж назвати переломовим. Вони, немов льодоломи, що проломлюють льоди ігноранції, ворожості, примітивізму, щоб виводити корабель української культури на широкі води світових океанів. Таким льодоломом, якщо йдеться про англломовні видання з української літератури, є книга, яка тількищо появилася на книгарському ринку старанням і під фірмою Українського Академічного Видавництва — англломовна *Історія української літератури* Дмитра Чижевського.

Єдиними досі окремими англломовними виданнями з історії української літератури були 1) брошура на 23 сторінки Артура П. Колмана **Короткий огляд української літератури** (A. P. Coleman: Brief Survey of Ukrainian Literature), що появилася ще в 1936 року; 2) популярні силуетки дванадцятьох українських письменників (Сковороди, Котляревського, Квітки-Основ'яненка, Шевченка, П. Куліша, М. Вовчка, Нечуя-Левицького, Франка, Л. Українки, Коцюбинського, Стефаніка і Олесья) в невеличкій книжечці Кларенса Меннінга, що вийшла вперше в 1944 році і була перевидана в 1971 (C. A. Manning: Ukrainian literature: Studies of the Leading); та вкінці 3) випущене в світ в 1970 році кийвське видання Євгена Шабліовського **Українська література крізь віки** (Y. Shabliovsky: Ukrainian Literature Through the Ages), де історія української літератури починається 16-тим століттям і подається в офіційній радянській інтерпретації, з позицій марксизму-ленінізму.

Видання Українського Академічного Видавництва має переломове значення не лиш тому, що це перша обшерна (майже 700 сторінок!) англломовна наукова публікація про українську літературу. Є два додаткові фактори, що роблять це видання особливо важливим і виїнятковим; а

саме: особа автора та факт, що головний наголос у цій праці покладений на ранню добу української літератури.

Дмитро Іванович Чижевський, професор Гайдельберзького університету в Німеччині та директор Славістичного Інституту цього ж університету є одним із найбільш цінених у західному світі славістів. Народжений в 1894 році в Олександрії, Дмитро Чижевський був до війни професором на Українському Університеті в Празі, а опісля в німецьких університетах Гале, Марбургу і — від 1956 року — Гайдельбергу. Професор Чижевський є автором великої кількості наукових славістичних публікацій. Окремою його увагою втішаються староукраїнська література та філософія, зокрема ж творчість Григорія Сковороди, а водночас, серед славістів західного світу він має репутацію чи не найкращого спеціаліста російської літератури на заході. Опрацюював проф. Чижевський теж різні теми із сербської, болгарської, польської та чеської літератури, а його порівняльна студія слов'янських літератур, що вийшла англійською мовою в 1971 році втішається популярністю теж і в Америці. Праці проф. Чижевського пов'язані з українською, німецькою, французькою та англійською мовами. Проте, якою великою пошаною втішається проф. Чижевський в чужому академічному світі свідчить факт, що двічі за час його академічної кар'єри — вперше з нагоди його 60-річчя в 1954 році, і вдруге з нагоди його 70-річчя — гурт колеґ-славістів з різних країн світу підготував і випустив друком спеціальні збірники в честь цього українського вченого. (Такі збірники, що їх в академічному світі називають німецьким словом "фестшріфтен", мають свою велику традицію. Це, звичайно, збірники наукових праць різних авторів, часто молодших колеґ ювілята, із близькою зацікавленням ювілята тематикою, з однією-двома статтями про самого ювілята та з бібліографією його творів). У виданому в 1966 році такому збірнику-фестшріфті на пошану Дмитра Чижевського, що має біля 1000 сторінок друку, взяло участь 95 мовознавців,

літературознавців та істориків слов'янського світу з різних країн, в тому числі і чотирьох українців. Поміщена в цьому фестшріфті бібліографія наукових праць проф. Чижевського нараховує біля 600 позицій. — З-поміж усіх українців-науковців, що працюють поза межами батьківщини, Дмитро Чижевський — прізвище найбільш в чужому науковому світі відоме і дуже високе цінене. І тому особливу вимову має факт, що перша наукова історія української літератури англійською мовою — це саме книга авторства Дмитра Чижевського.

Видання Українського Академічного Видавництва — це переклад **історії української літератури**, що вийшла українською мовою в 1956 році під фірмою Української Вільної Академії Наук у США. Українська версія охоплювала історію української літератури "від початків до доби реалізму"; англломовна версія має ще додатковий розділ спеціально написаний автором для цього видання, про реалізм в українській літературі. Все таки, навіть це доповнене автором англломовне видання, як це виразно зазначено в підзаголовку, охоплює період "від одинадцятого до кінця 19 століття". Що це значить? Це значить, що вся нова література двадцятого століття — поза межами цієї книги, що навіть творчість Лесі Українки та Івана Франка знайшла в ній тільки частинне віддзеркалення. Це значить, що на цьому томі **Історії** Чижевського зупинитись не можна, що лишається ще широко відкрите поле для попису інших наших літературознавців, що могли б і повинні б написати англломовну історію **нової** української літератури. Але це значить в той же час, що **Історія** Чижевського, цей солідний 700-сторінковий том подуманий не як альфа й омега історії української літератури для англломовного світу, але як міцний і тривалий фундамент, що дозволяє на оптимістичний розмах дальшої будови на далеке майбутнє.

Нове видання **Історії** Чижевського подає — вперше в англійській мові — критичну наукову аналізу української літератури доісторичного і княжого періоду — періоду, що його дослідження можна було досі знайти

хіба в працях про ... російську літературу. Ще в 1964 році, у напастливо-критичній статті про діяльність проф. Чижевського, східньо-німецький славіст др. Г. Грассгоф писав, що Чижевський, мовляв, "з легкої руки відібрав загальноросійську ранню літературу включно до 13-ого століття і приписав її українській літературі". — Це була реакція на українське видання Історії, яке напевно не знайшло занадто великого поширення. Можна сподіватися, що англomовне видання цієї ж Історії, здійснене тепер Українським Академічним Видавництвом, яке напевно дійде до всіх великих англomовних бібліотек і наукових колекцій світу (— а дійде вже хоч би через прізвище автора!)— викличе зацікавлення темою, критичну дискусію, а може й гостру полеміку. Бо це — не звичайне, ще одне видання з української літератури. — це найсильніша

наукова зброя, на яку міг спромогтися український еміграційний світ, що виступила на світову арену, щоб відвоювати наше право на давню українську літературу.

Історія Чижевського унікальна ще й тим, що вона розглядає літературу за принципом літературних стилів. І так Чижевський аналізує докладно монументальний та орнаментальний стилі (старої княжої доби), ренесанс, реформацію та барокко (що припадають на часи козаччини), клясицизм (залочаткований Котляревським), біля 150 сторінок присвячує критичній аналізі українського романтизму та завершує тему коротким розділом про реалістичний стиль в українській літературі.

Нове видання Українського Академічного Видавництва — справді переломове. Дай Боже, щоб воно запо-

чаткувало цілу нову добу серйозних дослідів над історією української літератури серед молодших славістичних кадрів в західній Європі та в Америці. Всім, хто спричинився до цього великого видання, належить громадська вдячність: загальна редакція була в руках професора Юрія Луцького, переклад здійснили Доллі Фергусон, Дорін Горслін та Уляна Петик, індекс підготувала Олександра Черненко-Рудницька. Українському Академічному Видавництву — наші щирі GRATULACIJA за здійснення цього важливого і трудного почину.

Cyzevs'kyj Dmytro. **A History of Ukrainian Literature; from the 11th to the end of the 19th century.** Translated by Dolly Ferguson, Doreen Gorsline and Ulana Petryk. Edited and with a foreword by George N. Luckyj. Littleton, Colo.: Ukrainian Academic Press, 1975. XII, 681 p. \$25.00.

Докінчення: НАША ОБКЛАДИНКА

Західної України, (може з самого Потелича) але видимо вчився у Печерській Лаврі) у всіх розписах видно впливи фресків Софійського Собору). Розписи виконані на гладко стесаному зрубі, покритому тонким шаром ґрунту — технікою темпера. Місця, де колоди стикаються проклеєні вузькою смужкою полотно. Там де вода не протікала, вони дуже добре збережені. Переважають три кольори: червоний, зелений та синій, подекуди стосовано вохристі, брунатні, чорні, рожево-білі кольори.

Художники зверталися до спадщини минулого, протиставляючи самобутню культуру чужим намаганням покалічити український народ.

Як говориться в Історії Українського Мистецтва (ст. 194 том 2) "Страстний цикл потелицьких розписів ніби перегукується з ідеями "Протестації" Іова Борецького (1621 рік), де він описує нечувані муки й страждання українського народу і закликає до стійкості в боротьбі: "Стійте твердо без вагання і страху".

(Література: Історія Українського Мистецтва. Том 2. 1967 р. — Київ.

Українська Загальна Енциклопедія — Львів
Станіславів — Коломия — Вид. "Рідна Школа" Людмила Мілаєва. Стінописи Потелича Київ 1969 — "Мистецтво").

Докінчення: КОНЦЕРТ ПІЯНІСТКИ

помітне у виконанні такого складного й різнопланового твору, як "Фантазія" Шумана. Різні аспекти її техніки: звукорядовий, пасажовий і акордовий на дуже високому рівні піаністичних вимог. Слухачеві здається, що пригорщі піаністки повні найскладніших акордів на диво точних і впевнених. Скаля динамічних можливостей і тінювань дуже широка. Шкода тільки, що фортепіан показався за мало податним на тонші мелодичні рисунки.

На наших очах в особі Юліани Осінчук зростає серйозний мистець, що поєднує вроджене музичне обдарування з великою працьовитістю й наполегливістю. Для нас не байдужий факт, що піаністка виявляє постійне зацікавлення творами українських композиторів. Тут варто згадати, що свої музичні студії вона саме завершує докторським ступнем і що темою її дисертації буде один з аспектів української фортепіанової музики.

Влаштуванням недільного концерту зайнялися місцеві відділи Союзу Українок Америки, які й призначили увесь дохід на цілі музею СУА в Нью-Йорку.

ВАСИЛЬ ВИТВИЦЬКИЙ

ХРАМИ ЛІНА КОСТЕНКО

Мій дід Михайло був храмобудитель,
Возводив храми, себто цілий вік,
Він був чернець, з дияволом воїтель,
печерник, боговдовий чоловік.
Він був самітник. Дуже був суворий.
Між Богом — чортом душу не двоїв.
І досі поминають у соборах —
храмобудитель Михайл.
Жив у землі, мовчущий не во злобі,
Труждався сам, нікого не наймав,
І грошей зроду шеляга не мав,
Він працював до поту на возлобі.
Ті тридцять срібних теж були грошима.
Це гріх. Це сльози діви Міріам.
Він був святий. Він жив непогрішимо.
І не за гроші будував свій храм.
Різьбив вітвар, збивав тесові паперті,
де змалювань, тонких, як листя папороті,
світився лик розп'ятого Христа.
Він ставляв хори, амфори й авони.
В епархію по ладан дибубляв.
А щоб кращіше бамбіляли дзвони,
шпільтеру до міді добавляв.
Він баню зводив, не зійшовши з місця.
Він бляху в ромби края, мов сатин,
коли стояв над келією місяць,
блідий, як німб, загублений святим.
Тягав каміння — мурувати брами.
Стругав божник... за північ не куняв...
І так, у мислях збудувавши храми,
торгуючих із храму виганяв.

(Поезії — Вид. "Смолооскун")

КАЛЕЙДОСКОП ЖІНОЧОГО ЖИТТЯ

Упорядкувала Світлана Луцька-Андрушків

УКРАЇНА

• У 1975 році відзначено 75-річчя життя та 50-річчя творчої діяльності Милиці Симашкевич — першої жінки художника-декоратора театральних вистав в Україні. М. Симашкевич студіювала в 1920-их роках в Академії мистецтв у театральньо-декораційнім факультеті під проводом проф. В. Меллера та Ф. Кричевського. Першу самостійну виставу оформила 1925 року для театру "Березіль". Це була "Комуна в степах" М. Куліша. До цікавих її праць належить сценічне оформлення вистави "Сава Чалий" за п'єсою І. Карпенка-Карого під режисурою Леся Курбаса в 1928 р. Працювала на Одеській і Київській кіностудіях та в Київському театрі оперети. Після другої світової війни заняла посаду головного художника в Івано-Франківському обласному театрі. Не зважаючи на свій похилий вік, їздить по селах Івано-Франківської області і змальовує барвисте національне вбрання. Плянє видати альбом жіночих костюмів 20 століття.

• Великою популярністю втішається Ніна Матвієнко, солістка заслуженого академічного українського народного хору ім. Г. Верьовки. Ніна походить з села Неділища з Житомирщини з багатодітної сім'ї. Хор ім. Верьовки в основу свого виконавчого стилю поклав принципи українського народного багатоголосся. Ніна співає з хором уже 10 років. Співає відкритим народним голосом. У своєму виконанні органічно поєднує народну манеру співу з великим професіоналізмом. Незабутні її виконання "Колискової", "Висока верба", "Щедрівочка", "Зелене вино", "Трояка ружа". Ніна Матвієнко матір двох синів: Івасика та Андрійка.

• У Спілку письменників України прийнято 11 нових членів, між ними дві жінки: Надію Петренко та Ляду Федоровську. Н. Петренко народжена 1937 р. Закінчила Львівський університет. Нині заступник редактора районної газети "Маяк". Вона автор збірки оповідань "Початок срібного міста", яка вийшла 1972 р. Л. Федоровська народжена 1934 р. Закінчила Київський університет. Вона літературний критик. Систематично друкується в періодичній пресі.

• За концертні програми 1973-75 рр. званням лавреатів державної премії Української РСР ім. Т.Г. Шевченка удостоєні заслужені артистки УРСР Марія Байко, Ніна Байко та Даніела Байко. Сестри Байко лемкині, випускниці музично-педагогічної школи та Львівської консерваторії. Співу вчилися у Одарки Бандрівської — сестринки Соломії Крушельницької. Свої виступи розпочали у 1953 році й уже майже чверть століття чарують своїм співом слухачів. Виступали в Польщі, Канаді, США, Бельгії та інших краях.

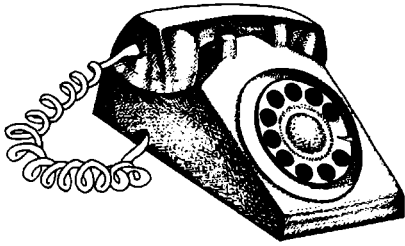
• Особливою популярністю втішаються ткацькі вироби заслуженого майстра народної творчості УРСР Ганни Леончук. Походить вона з села Каноничі Володимирського району на Рівенщині. Кожна річ виготовлена ткалею — рушник, скатерть, накидка, килим — віддзеркалюють її індивідуальний почерк та самобутній поліський кольорит. Її твори нераз виставлялися на обласних та республіканських виставках. Взорі Г. Леончук широко використовує Рівенський льонокомбінат та Дарницький шовковий комбінат.

АНГЛІЯ

• У січні 1976 померла на 85 році життя Аґата Крісті — одна з найвідоміших письменниць кримінальних романів. Написала вона понад 80 творів, перекладаних на багато мов світу і виданих тиражем у 350 мільйонів примірників. Аґата Крісті була нагороджена Орденом Британської Імперії, була членом Королівського товариства літератури і мала почесні докторати з багатьох університетів. Під псевдонімом Мері Вест-Макот писала романтичні і любовні повісті.

ПОЛЬЩА

• 20.XII. 1975 в Етнографічному музеї в Кракові була відкрита виставка акварель Йоанни Гадяк-Стикової. Виставка складалася з 167 праць. Художниця народилася 1907 року в Дрогобичі. Малювати почала щойно в 1960 році і за порадою мистця Льва Геца відкрила першу виставку праць в 1961 р. З цього часу праці Гадяк-Стикової експонувались понад 50 разів у Польщі, Празі, Штутґарті, Лондоні, Нью-Йорку та інших містах. Від 1969 року Стикова є стипендисткою польського міністерства культури та мистецтва. Художниця залюбки творить абстрактні композиції, хоч також вдається до портретистики.

КНИЖКА-ГІСТЬ: БАЖАНИЙ ЧИ НЕБАЖАНИЙ?

Коли я відвідувала своїх знайомих в штаті Коннетикат, була я присутньою, як прийшла до них пошта. Серед бажаних листів і небажаних рахунків прийшла також книжка. Бажана чи небажана?

Моя приятелька, пані Неля, здивовано відкрила пакунок, прочитала назву книжки, прізвище автора і залученого листа: "... сподіюсь, що приймете в хату, ... що піддержите українську культуру і літературу ..... кошт друку дуже великий, але я прошу прислати тільки \$ 8.00, що не включає очевидно мого труду, ні праці...."

Пані Неля поклала листа на купочку рахунків до заплачення, бо "треба наших піддержати"? Та прийшов її чоловік, поглянув на книжку, потім на рахунок, і обурився:

— Хто має право, так не питаючи, вислати книжки з рахунком? Коли я цієї книжки читати не буду, коли вона ні літературою не пахне, ні коло культури ніколи не стояла? І чому я маю платити рахунок (або платити поштову оплату за повернення книжки) — і таким чином піддержувати "творчість" кожного хто має машинку до друкування і думає, що він письменник чи науковець?"

Пані Неля, очевидно, заступилась за "наших бідних письменників" але її чоловік настоював на принципі, що книжку можна оголошувати. Хто має довір'я до автора то сам замовить. Ми бачимо, що цінні книжки навіть у наших обставинах розійшлися комплетно (спробуйте дістати "Розстріляне Відродження" Ю. Лавріненка, або "Поети Чумацького Шляху" Б. Кравцева, і т.д.). Він казав:

— "Подивіться скільки "творів" видають зовсім 10-го рівня! Їм навіть роблять співчуваючі пані "літературні вечори", а добрі знайомі пишуть "рецензії! Бідний папір все видержує! А публіка так розчарована такими "Талановитими геніями", що потім боїться навіть добру книжку взяти в руки!"

Докінчення КАЛЕЙДОСКОП

• Від кількох років солісткою Лодзького великого оперного театру є українка, сопрано Марія Щуцька. В 1961 році відбувся її дебют на сцені оперного театру в ролі Мікаелі в "Кармен" Ж. Бізе. У 1971 р. на конкурсі в Тулузі, Франція здобула бронзову медаль. М. Щуцька співає партії в "Чарівній флейті" В.А. Моцарта, "Віндзорських витівницях" О. Ніколяі, в "Казках Гофмана" Ж. Оффенбаха, "Циганському бароні" Й. Штрауса, "Князеві Ігореві" О. Бородіна і інших. Часто виступає в українських концертах у Польщі. В українському репертуарі М. Щуцької знаходяться арії з українських опер, відомі українські сучасні пісні та пісні на слова Т. Шевченка.

Пані Неля заступалась, кажучи, що серед тих, які присилають є часами і дуже добрі, отже не можна нарікати на такий звичай. Її чоловік, натомість, говорив, що багато чесніше давати книжки "книголюбіві", чи друкувати у видавництвах, що самі ведуть пропаганду і самі висилають (напр. Пролог, Ньюйоркська Група чи часом "Слово"), а цим і гарантують певний рівень даного твору.

Я, правду сказавши, не раз діставала поштою добрі книжки, з рахунком, (це крім видавництв, що автоматично присилають всі свої видання, зі знижкою) і таки нерозпчуваюсь незручно коли прийде "твір" якогось невідомого автора, що "жертвується для української культури". І не раз була я люта на себе, що не мала відваги відіслати авторові цей "архитвір". Отже, всетаки, варто б мати висилкову централю, що гарантувала б певний рівень книжок. Тоді не було б питання чи дана книжка є бажана, чи не бажана.

Любов Калинович

**ПОДУМАЙТЕ —
ВІДГАДАЙТЕ**

1		2		3
	■		■	
4				
	■		■	
5				

ДОЗЕМО:

1. Журнал, що його редактором була Мілена Рудницька

- 2. Швидкий танець
- 3. Грає ролі любовника

ПОЗЕМО:

- 1. Українська еміграційна письменниця
- 4. Жінка європейської національності
- 5. Небезпечна гра

РОЗВ'ЯЗКА З ПОПЕРЕДНЬОГО ЧИСЛА

ПОЗЕМО:

- 1. ОК
- 2. ЛЕ
- 3. АКТ
- 4. АКА
- 5-6. Раїса Мороз
- 7. Ярмо

ДОЗЕМО:

- 4. Армія
- 8. Какао
- 9. Каір
- 2. Ет
- 10. Соло
- 11. Газ

Вісті з Централі

ДЛЯ ЗАБЕЗПЕКИ ЖУРНАЛА "НАШЕ ЖИТТЯ"

заплановано в СУА

Запасний Фонд у висоті 50,000 дол.

До кінця березня 1976 р. зложили:

Окружні Управи і Відділи СУА	31.788.28
Поодинокі особи	5.438.15
Разом	37,226.43 дол.

ПОДБАЙТЕ ЗНОВ ПРО ВІДПОВІДНИЙ ДАТОК!

НА ЗАПАСНИЙ ФОНД "Н.Ж". ВПРОДОВЖ М. БЕРЕЗНЯ 1976 р. НАСПІЛИ ТАКІ ПОЖЕРТВИ:

300 дол. — Окружна Управа — Нью Джерзі
(дохід із 50-літнього Ювілею СУА)

260 дол. — 22 Відділ — Чикаго

150 дол. — 59 Відділ — Балтімор

100 дол. — 74 Відділ — Чикаго

50 дол. — 25 Відділ — Потакет

40 дол. — 92 Відділ — Менвіп

(пожертву оголошено в листі "замість квітів")

По 25 дол. — 4 Відділ — Нью-Йорк

50 Відділ — Ен-Арбор

По 20 дол. — 1 Відділ — Нью-Йорк

(пожертву оголошено в листі "замість квітів")

10 дол. — 105 Відділ — Статен Айленд

5 дол. — 59 Відділ — Балтімор

Разом 985 дол.

ПООДИНОКІ ОСОБИ:

100 дол. — Лідія Кучерська — Бруклін

50 дол. — Рома Дигдало — Воррен, Міч.

По 20 дол. — Ліда і Василь Колодчин — Воррен, Міч.

Ліда Колодчин (76 Відд.) — Воррен, Міч.

11 дол. — Стефанія Дреєр — Каліф.

по 10 дол. — Дарія Коваль — Па.,
Марія Стефанишин — Філядельфія,
Марія Татарик — Філядельфія, С.
Богачевська — Вєнна, Вір., Ярослава
Несторович — Джамейка, Ізя і Богдан
Боярські — Гакенсак, Надія Сенік —
Сиракузи, Галина Галяженко — Ді-
тройт

Разом 281 дол.

Поля Книш

(фінансова секретарка)

ДО ОКРУГ І ВІДДІЛІВ

Поруч згаданих у ч. "Нашого Життя" за березень 1976 р. сімох Окружних З'їздів, відбулися ще два такі З'їзди, а саме: 21-го березня ц.р. Окружної Управи Південного Нью-Йорку в Вотервпіті і 4-го квітня ц.р. Окружної Управи Північного Нью-Йорку в Боффало.

На З'їзді Округи Південного Нью-Йорку переобрано головою Теодозію Кушнір. Екзекутиву СУА репрезентувала заступниця голови Леся Різник.

Головою управи Північного Нью-Йорку переобрано Ірену Руснак. Репрезентанткою Екзекутиви була заступниця голови Христя Навроцька.

ДО ОРГАНІЗАЦІЙНИХ РЕФЕРЕНТОК ОКРУГ І ВІДДІЛІВ

В травні-червні кожна Окружна Управа повинна перевести конференцію організаційних референток Відділів даної Округи, на якій повинні бути присутні голови Відділів СУА. Головною темою конференції повинна бути "Масова кампанія приєднання членства".

Перед нами стоїть незвичайно важливе завдання: "ПОДВОЇТИ ЧЛЕНСТВО СУА". На терені США маємо 244 українські поселення, з яких тільки 66 охоплені нашою організацією.

На цій конференції повинні бути дбайливо і докладно обговорені такі питання:

1. Де можна заснувати новий Відділ СУА на терені вашої Округи?

(Використайте мапу з позначенням українських поселень, яку виготовила організація референтка Головної Управи СУА).

2. Які допоміжні матеріали найкраще будуть надаватися на даному терені?

3. Перевірити, чи всі Відділи вашої Округи мають відповідну кількість летючок, афішів тощо.

4. Докладно обговорити з пресою референткою дописи до місцевої преси і радіомовлення.

5. Конкретно обдумати "Змаг за приєднання членства" між Відділами вашої Округи. Встановити три нагороди.

6. Перевірити, чи всі Відділи мають приготовані листи до жінок, яких хочемо приєднати до СУА. (Зразки листів ви одержали з Централі).

7. Організаційні референтки Відділів повинні вже мати адреси жінок, яких хочемо приєднати до СУА.

Пам'ятайте, що кожна жінка має інші зацікавлення. Цілі і завдання нашої організації такі різноманітні, що можна зацікавити ними кожен жіночку українського походження.

В цьому році наш клич: "подвоїти членство СУА".

Виконаймо це завдання в пам'ять почесної голови-основниці СУА бл. п. Олени Лотоцької.

Ірена Захарко
організаційна референтка

НА СТИПЕНДИЙНУ АКЦІЮ СУА ЗЛОЖИЛИ В ЛЮТОМУ 1976 р.:

По дол. 200.00

Др. Богданна Салабан-Гейнс, Бофало, Марія Душник, Бруклін, Н.Н., Парма.

По дол. 150.00:

Микола Бойчук — Спрінгфільд, Мирослав і Ева Гнатів, Кергонксон, Оксана Поритко, Філядельфія, Марія і Іван Горбачук, Бофало, Марія і Володимир Барагури, Вудгейвен, Др. Богдан і Марта Цимбалісті, Джеймсбург, Елмер і Ольга Берчі, Бофало

По дол. 100.00:

Люба Мосевич, Джерзі Ситі, Др. Теодор і Анна Небожук, Вест Сенека (рата на стипендію) — Др. Евген і Ніля Стецьків, Тонаванда (рата на стипендію)

По дол. 75.00:

Др. і Неоніля Сайкевичі, Бофало

По дол. 50.00:

Др. Ярослав і Христіна Воевідки, Нью-Йорк (рата на стипендію)

По дол. 15.00:

Др. Данило і Ростислава Богачевські, Вієнна (рата на стипендію)

По дол. 10.00:

Уляна Коротко, Бінгемтон

Разом Дол. 2.100.00

МУЗЕЙ СУА

*Підготовка до відкриття Музею СУА. Іванна Савицька
Уляна Дячук (УНСоюз) і Марія Савчак*

*The preparations for the opening of the SUA Museum. Left to
right; Ivanna Sawyckyj Ulana Diachuk, (Una) and Maria
Savchak.*

Закінчено чорно-біле фотографування експонатів, а саме тканин і сорочок, світлини яких призначені до картотеки Музею.

Закінчено теж працю кольорового фотографування експонатів, призначених до оформлення музейних памфлетів і до альбому карток із зображенням керамічних предметів.

Світлини виконав Осип Старостяк.

50-ЛІТТЯ СУА В РОЧЕСТЕРІ

46-ий і 47-ий Відділи відзначили 50-ліття СУА дня 3-го квітня ц.р. Святочне слово виголосила заступниця голови СУА Христя Навроцька.

КАМІЛЯ ГУК-СМОРОДСЬКА ВВІЙШЛА ДО ЕКЗЕКУТИВИ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ ЖІНОК АМЕРИКИ

Референтку зв'язків Головної Управи СУА Камілю Гук-Смородську вибрано секретаркою Національної Ради Жінок Америки на засіданні цієї організації в днях 13-14-го квітня 1967 р.

НРЖА, в склад якої входить СУА, об'єднує 26 жіночих організацій, які репрезентують жіноцтво різних національностей і віровизнань.

НРЖА є членом Міжнародної Ради Жінок, до якої входить 67 жіночих організацій різних країн світу.

З приводу цієї номінації Екзекутива СУА gratує Камілі Смородській і бажає їй успіхів на цьому важливому пості.

*Каміля Смородська
— референтка зв'язків
Головної Управи СУА
Camille Smorodsky*

КОНЦЕРТИ ЮЛІЯНИ ОСІНЧУК НА МУЗЕЙ СУА

Спонзоровані Округними Управами СУА концерти молоді п'яністки Юліяни Осінчук на потреби Музею СУА відбулися в Дітройті (28-го березня), в Ньюарку (3-го квітня), в Філядельфії (4-го квітня) і в Нью-Йорку (9-го квітня).

Поміж численною публікою на концерті в Нью-Йорку було багато молодих людей. Після концерту відбулося влаштоване Округною Управою прийняття в домівці СУА. У прийнятті взяли участь запрошені гості, в тому багато молодих, а також представники американського музичного світу, що були присутні на концерті.

Проф. Юліяни Осінчук МекКензі зложив на Музей пожертву в сумі 50 дол., про що повідомила присутніх заступниця голови СУА Леся Різник, а зібрані прийняли оплесками.

У пресі появилися незвичайно прихильні фахові рецензії на концерти Ю. Осінчук. Концерти втішалися великим успіхом і принесли Музеєві значну моральну і матеріальну підтримку.

Громадський вчинок молоді п'яністки заслуговує на признання, а Екзекутива СУА висловлює концертантці щире подяку за її жест.

М. Б.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

ДВАДЦЯТЬВОСЬМИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО ЧЕТВЕРТЕ

ІДІМ НА СВІТОВИЙ ТЕРЕН!

(З приводу Конференції поселення "Габітат")

Міжнародній Рік Жінки зі своєю першою Світовою Конференцією у Мехіко дав поштовх до скріплення масового жіночого руху у світі. Він оформився тепер у Декаду жіночої дії, яка обіймає своїм засягом проблематику жінки у пов'язанні з цілим її місцевим, крайовим і світовим оточенням. 1976 рік розпочався переведенням Трибуналу злочинів супроти жінок у різних країнах, а Міжнародній Трибунал відбувся 4-8. березня у Брюсселі, Бельгія. А з початком літа ц.р. від 31 травня до 11 червня відбудеться у Ванкувері в Канаді Конференція ООН для людського поселення — "Габітат".

Організаційно вона побудована на таких самих основах, як минулорічна Конференція у Мехіко, тобто буде складатися з двох частин: першої — з участю представників державних народів і другої — з участю представників організацій і осіб недержавних народів, під назвою "Форум".

Проблематика "Габітат" обіймає не лиш місце і форми замешкання людини на селі, в місті, чи номадному просторі, але й справи цілоти людської спільноти з її переходом до урбаністичного світу, з її непропорційним зростом населення, умовинами економічними, культурними, соціальними і політичними. Мета Конференції є піднести рівень життя в людських поселеннях для сучасного і майбутніх поколінь.

Кожна країна і кожна національна група матиме змогу представити на Конференції стан свого поселення, його недостачі і проекти змін для поправки його стану. Тим самим українська спільнота має змогу виявити перед світом умовини українського поселення в Україні, куди повинні входити такі справи, як система колгоспів, мешканева тіснота і загальний брак мешкань з обмежуванням житлової площі для родин і осіб, праця жінки в ненормальних умовинах комуністичної економічної системи, примусове переселювання українського населення на північ СРСР у невідповідні кліматичні умовини, заселювання України чужими елементами, заборона вибору місця поселення для б. в'язнів і осіб, переслідуваних за свої переконання, існування масових концентраційних таборів у підбігунових, або пустинних

околицях та багато інших проблем, пов'язаних з життям в Україні.

І тому на нашу думку українці повинні взяти участь у Конференції "Габітат". Світова Федерація Українських Жіночих Організацій звертається до своїх складових організацій, зокрема існуючих на терені Західньої Канади, з проханням і закликом — взяти участь у Конференції у Ванкувері, а своїх представників зголосити якнайскоріше до делегації СФУЖО на адресу канцелярії у Філадельфії.

Комісія Міжнародного Року Жінки при СФУЖО підготовляє матеріали на Конференцію і просить усі українські установи і особи, які мають, або можуть допомогти матеріалами і документацією, прислати їх до Комісії Міжнар. Року Жінки до Філадельфії. Авторство наукових праць, документацій, чи свідчень залишиться за автором даного матеріалу.

Комісія просить теж установи і особи, які плянують участь у Конференції, координувати з Комісією діяльність перед і під час Конференції, для її кращого успіху і для добра української справи.

Управа СФУЖО

Українки присутні на Трибуналі "Злочини проти жінок" в Брюсселі. Від ліва: Каміля Смородська — СУА, Лідія Демчук — представниця СФУЖО, Евфрозина Бачинська — секретарка Союзу Українок Бельгії, Іванна і Зірка Коваль — Бельгія.

Ukrainian women — delegates to the Tribune "Crimes against women" in Brussels: Camille Smorodsky — UNWLA; Lidia Demchuk — WFUWO; Efozyna Baczynsky — secretary UNWL of Belgium; Iwanna & Zirka Kowal of Belgium

ПЕТИЦІЯ ЗА ЗВІЛЬНЕННЯ ЖІНОК-В'ЯЗНІВ

У 1975 р. Управа СКВУ і СФУЖО розіслали до всіх наших громад петицію за звільнення жінок-в'язнів з України. Впродовж цілого року ішло збирання підписів. Більшість жіночих організацій надіслала ці підписи до канцелярії СФУЖО і Комісія Оборони Переслідуваних оформила їх у кілька грубих томів. Подаємо тут список організацій:

Комітет Року Жінки в Аргентині, Організація Українських Жінок Бразилії, Об'єднання Українських Жінок Венесуелі, Жіноче Товариство ім. Олени Теліги в Англії, Об'єднання Українських Жінок Німеччини, Союз Українок Франції, Союз Українок Америки, Об'єднання Українських Православних Сестрицтв, Об'єднання Жінок ОЧСУ, Комітет Жіночих Організацій Дітройту. Разом зібрано біля 13.000 підписів.

Інші жіночі організації переслали петиції з підписами безпосередньо до канцелярії СКВУ в Торонто. Таким способом число підписів піднеслося до 15,000, отже створило половину зібраної кількості.

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНОК "ВІДРОДЖЕННЯ" В АРГЕНТИНІ

Дня 30-го серпня 1975 р. відбулись Річні Збори цього товариства у Буенос Айрес. Звітували Галина Зінько, голова, О. Котульська, Секретарка і Віра Слюсарчук, скарбничка. Предсідницею Зборів була Л. Сокіл.

До нової Управи увійшли пані: Ольга Грабар — голова, Галина Зінько — заступниця, Ольга Котульська — секретарка, Маруся Коваль — заступниця, Віра Слюсарчук — скарбничка, Стефанія Паславська — заступниця.

До Контр. Комісії увійшли пані: Текля Лотоцька, Іванна Будзінська, Анна Яворська, Анна Мельник.

ЩЕДРА ПОЖЕРТВА

Комітет жіночих організацій у Чикаго зложив у пам'ять провідних громадських діячок **бл. п. Ірини Павликовської й Олени Лотоцької** 100 дол. на ювілейні цеглини СФУЖО. Щира дяка за це!

ОБЛІК УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА АРГЕНТИНИ

В Році Української Жінки постановлено зробити хоч приблизний облік українського жіноцтва у кожній країні. В тій цілі розіслано запитний листок із головними напрямними.

Перша відповідь від Союзу Українок Аргентини. Це невелика організація, отже доследи легко було зробити. Всього членства ця одноклітинна установа начислює 65. Подає також число жіночої молоді, згуртованої у Пласті (30), СУМА (50), ОУМ (Молодь Т-ва "Відродження" 15). В церковних товариствах — у Сестрицтві Молитви (католицькому) 25, у Православному Сестрицтві 15 членок.

На запит скільки може бути незорганізованого українського жіноцтва Союз Українок Аргентини не відповів.

Кількість українських професіоналісток подана подрібно. Є такий перегляд: бюрових секретарок 20, касирок 9, медичних працівниць 10, банкових сил 5, вчительок 20, лікарок 12, правничок 5, фармацевток 5, гімназійних учительок 8, інженерок 4, кваліфікованих робітниць 15.

Кількість студенток подана за родом студій: педагогія 10, мови 10, хемія 7, математика 5, історія 5, архітектура 4, право 4, медицина 7, кінесіологія 5.

Запитний листок підписали Лідія Таурідська і Ольга Сасик.

Замість квітів

Замість квітів на могилу незабутньої бл. п. **Ірини Павликовської** складаю 50 дол. на Фонд її імені

Олена Черниш, Торонто

Замість квітів на могилу дорогої нам бл. п. **Ірини Павликовської** складаємо 50 дол. на Фонд її імені

Організація Українок Канади
ім. О. Басараб, Відділ в Едмонтоні

У ПАМ'ЯТЬ незабутньої бл. п. **Ірини Павликовської** складаємо 25 дол. на фонд її імені

Ірина і Ярослав Качанівські
Філадельфія

Замість квітів на могилу бл. п. **Анни Матійців** складаємо 10 дол. на Орг. Фонд СФУЖО

Гурток Книголюбів, Чикаго

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дуже спізнено дійшла до нас вістка, що **10. вересня 1972 р. відійшла у вічність у Львові бл. п. Олімпія Пашенко Шульмінська**. Уроджена в Сербах на Могилівщині у 1879 р. вона покінчила Вищі Педагогічні Курси у Тифлісі, де й стала вчителювати. У часі російсько-японської війни служила медсестрою. В часі української національної революції проживала в Кам'янці Подільському. Як голову Шкільної Ради її делеговано на Всеукраїнський З'їзд до Києва і 8. квітня 1917 її обрано членом Центральної Ради. У 1919 р. стала співзасновником українського університету у Кам'янці.

Пізніше проживала на Волині й залишила спогади, що друкувались у нашій пресі. Похована на Личаківському цвинтарі у Львові.

Вічна їй пам'ять!

СПРОСТУВАННЯ

Вельмишановна Пані Редактор!

Як членові ред-колегії, мені особливо прикро, що доводиться спростувати новинку, подану в нашому ж таки журналі.

"Наше Життя", у числі за березень 1976 року, в інформації п.з. "Тарнавська — автором бібліографії", невірно інформує, що я, мовляв, відроків веду виклади з ділянки бібліографії міжнародної правничої літератури, "як гість-викладач у Правничій школі Пенсильванського університету".

Не сумніваюся в тому, що джерелом непорозуміння є невеличка статтейка на цю тему, що свого часу появилася була у "Свободі" і що в ній я нарахувала аж 12 фактичних помилок. Мого спростування редакція "Свободи", на жаль, не надрукувала, і ось бачу, що баламутство поширюється.

Фактом є, що я була запрошена кілька разів як викладач-гість до бібліотекарських шкіл університетів Колумбії в Нью-Йорку та Дрекселя у Філадельфії, але ніколи в такій ролі не виступала досі у правничій школі Пенсильванського університету, де працюю бібліотекарем відповідальним за чужу та міжнародну правничу літературу.

З пошаною
Марта Тарнавська

11 квітня 1976 року.

НАШЕ ЖИТТЯ, КВІТЕНЬ, 1976

OUR LIFE

MONTHLY, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. XXXIII

APRIL 1976

No. 4

Editor Marta Baczynsky

EDITORIAL

During the course of our lives, year in and year out, we pass through the cycle of holidays brought by the successive seasons. Each year we celebrate the birth of Christ, His death, Resurrection, and Ascension. Interwoven with these religious holidays are various rituals and customs based on the national tradition which sprang from ancient, even pagan, elements.

We cherish and continue these traditions, sometimes even renewing those which were not strictly observed in Ukraine. For there, the very earth we walked on and the air we breathed served to affirm and establish our national identity.

Here, however, we practice the old traditions for the purpose of strengthening our own identity and establishing that precious bond between our children and Ukraine.

But this is not a phenomenon exclusive to us. Leonid Pliushch talks about the fact that, when the nationalistic rebirth began in Ukraine in the sixties, it manifested itself not only in poetry and literature but also in the revival of national tradition. While the government-inspired "stage folklore" did already exist, the re-awakening of national customs among the people was persecuted by that self-same "mentor" of national culture. A case in point — when students in Kiev began to organize a celebration of the festival of Kupalo on the eve of the Feast of St. John, they found they were under the surveillance of the government.

At that time, some questioned the validity and importance of the cultural rebirth in comparison to the political movement. They did not realize that the renewal of culture was a form of rebellion. After the apathy of spirit caused by 50 years of fear, hardship, and persecution of national awareness the return of custom

and ritual indeed constituted defiance. Considering its circumstances, the regeneration of tradition was a sign of tenacity of spirit — a beautiful flower — a breakstone.

Practicing our traditions here, in the environment of liberty and well-being, we tend to focus on the external observance rather than on essence and content. Even the most devout among us perform their religious responsibilities automatically from year to year. Yet in our religious and national customs there is deep content and serious substance.

It sometimes happens that the meaning of Christ's words disappear beneath the accumulation of habits. Intoning memorized words or singing church hymns, we are beneath the spell of their sound and melody. But are we aware of their content? Do we ponder and absorb their essence or even realize that great love for others, love for humanity, for which Christ died and rose?!

PUBLIC RELATIONS HIGHLIGHTS:

On Wednesday, February 25th, Mrs. Ella Prociuk Public Relations Chairperson of the World Federation of Ukrainian Women's Organizations, Mrs. Halya Hirniak (Ukrainian Congress Committee of America) and I were the guests of Mrs. Augusta Goldhirsch during her class on the United Nations in Queens College (N.Y.). We met Mrs. Goldhirsch in Mexico City during the International Tribune on Women, where she, as former president of the United Nations Association, represented the Queens Chapter. Mrs. Goldhirsch's class is aimed primarily at public school teachers and persons who are interested in human rights. She is fortunate to have had many interesting speakers, many of whom are working for the United Nations and are thus in a position to explain the functioning of the UN and its committees.

Wednesday evening's speaker was Ms. Pelar Santander Downing, Liaison Officer of the Human Rights Committee of the United Nations. She presented a paper on the workings of the Committee and after her presentation, the class was asked to split into groups to discuss relevant issues with guests participating. One of the issues was the recent resolution of the General Assembly condemning Zionism as racist, Mrs. Downing explained the illegality of this resolution since it contradicts the procedural form that is necessary and

explained that it was brought before the General Assembly as a matter of politics, due to the pressure of certain countries who were more concerned about condemning apartheid. However, they needed the support of countries who are opposed to Israel. She declared that it was a question of politics rather than ethics.

Other questions that were raised by the group chairpersons, included the status of Ukraine and the detention and imprisonment of Ukrainian intellectuals. Mrs. Downing explained that although the UN had declared that it accepted the Universal Declaration of Human Rights, a member country is not compelled to implement this declaration under the ruling that each country is sovereign and is under no obligation to follow the dictates of other member countries.

Interestingly, another issue that was focused on was ethnic education in local schools. Many of the teachers were concerned that an emphasis on bi-lingual education and ethnic studies may result in a prejudicial backlash. We were glad to be present and to explain the need for a program of ethnic studies and to persuade them otherwise.

It was a interesting afternoon and we thank Mrs. Goldhirsch for her invitation and wish her much success in her unique presentation of the United Nations programs.

Camille Smorodsky

LEADER OF THE FUTURE

Dr. Georgia Jeanne Fisanick-Englot was honored for achievement in the field of science by the National Council of Women of the United States. During a luncheon "Salute to Leaders of the Future" held in March in New York, Dr. Englot was presented with a citation by the organization. Six other young women were similarly honored for achievements in their respective fields.

Attending the citation luncheon were Mrs. Mary Lesawyer, Mrs. Rosalie Polche, Mrs. Camille Smorodsky, Mrs. Olha Stawnychy, and Mrs. G. Fisanick. Dr. Englot is a summa cum laude graduate of the Brooklyn Polytechnic Institute, where she earned both her Bachelor's and Master's Degree. She completed her doctorate at Princeton University. At Brooklyn Poly Georgia Englot was the top student in the chemistry department and was named as the Institute's outstanding graduate by the American Institute of Chemists. She was also elected as one of the nation's top 12 graduates by the American Chemical Society. In 1972 Dr. Englot was chosen as one of the Outstanding Women in America.

Mrs. Rosalie Polche — Pub. Relation Br. 72 Mrs. Olha Stawnychy — Vice Pres. U.N.W.L.A. Mrs. Marian Wessell — Education Committee Chairman. Dr. Georgia Fisanick — Englot. Mrs. George Fisanick Mother of Recipient. Mrs. Phillips Talbot — Pres. NCW. Mrs. Mary Lesawyer Pres. Br. 72 U.N.W.L.A.

WHAT WILL HAPPEN NEXT? FROM SKETCHES BY HELEN MAZURENKO

The little black statue from Africa looked out of the dustbin in the court yard and waited for the miracle. But how could it happen since it hadn't happened before during all these years since she had left her native land? She had been a goddess of fertility before. Ugly, she took all the illnesses on herself and left beauty and health to the others. She was adorned with flowers therefore. And what lovely crops of children her tribe had! But with time the strength of the white gods overpowered her. And she was sold and sent to England. She struggled as only she could. She sent malaria, but the whites had some medicine to counteract it. She sent a storm over the boat, but in vain, and the box containing her was opened in the room of an English actress. There were many flowers and the black goddess liked the atmosphere. Guests were polite. She heard "What a wonderful statue! She looks enchanted, and it is uncanny to live in the same flat—" someone whispered.

But the actress did not live with the statue. She traveled all her life, till she died, somewhere else. Then the statue found herself in a barn and was frozen to death there together with some antique furniture. The goddess' face took on an expression of patient suffering after long standing without work. And now she is in the courtyard, waiting until the lorry comes and she will be taken on her last journey. But something happened.....

By a coincidence, from the other part of the world, after many inexplicable adventures, there appeared out of the house an old charwoman with a Hoover. She looked at the statue and gasped, then she took the statue in her basket to the fourth floor into her unfurnished room.

So they met. The old woman, who was at the time a

daily help, used to be something else in her own country, and she could not bear to see a creature adorned with flowers and prayers, who took all the ugliness of life on herself to save her people, now so destitute.

And the goddess, on her side, could not bear to look at the tired, moaning old creature in the night. So she quietly agreed to keep on her head the lamp, which the old woman put on her.

So the goddess stood just opposite to the Greek orthodox icon. After some time, it seemed in the night, when the moon shone through the window, as if some transparent cloud started to stretch from the statue to the icon. Particularly in the night while the tiny old woman peacefully snored. It seemed as if the ugly goddess, on her small feet, was sailing together with her lamp to the icon and asking herself, what is happening, what will happen next?

And the old woman felt uncanny, because of her unusual dreams. Whatever it might be, this was a pagan idol. What would the priest say? Such a black monster opposite the Holy picture? And the old woman painted the statue in gold. The ungainly shape of the body of the goddess became more visible, but she did not mind; she grew to love her hostess with all her eccentricities and her snoring.

But unexpectedly the old woman died and the goddess found herself in the atelier of a painter. She was painted back to her original black and there was no lamp to hold on her head. The goddess felt useless and angry. She sent so much bad luck to the room, that the painter lost his patience and put her into a locker, where she stands probably to this day, waiting to see what will happen next.

Translated from Ukrainian by Olha Stasiuk

In conjunction with the preparations for the Bicentennial celebration, attention is focussed on one of the most important American institutions of learning — the Library of Congress.

In the November 1975 issue of National Geographic there appeared an article about this, the world's largest library, and its interesting departments.

The article highlights the department of rare books and special collections. It is accompanied by photographs of two contrasting curios: one of the smallest and one of the largest books in the world. The former is a copy of Lincoln's Gettysburg Address printed in 1965 in Tokyo. This "volume" is approximately 1/7 inch tall and fits on the tip of the index finger. The latter is the four-foot-long (about the size of a small tablet) Audubon Folio which contains watercolors of birds. The paintings are by John James Audubon, artist and ornithologist, who considered himself the son of the French king, Ludwig XVI.

The author of the article mentions materials from the Rare Book Collection pertinent to United States history, and then pauses near the *incunabula* (books printed before 1501) and, as he puts it, "his soul flies into the misty past." He is greatly moved as he touches the first edition of the works of Homer, printed in Florence in 1488. He breathes in the scent of the book, the scent of Florence in the times of Michelangelo. It reminds him of old, clean clothing.

This is, in fact, what paper was made of in those times. Pieces of woven stuff, destined to be reworked, were washed in alkaline, acid-free mountain water — the main secret of the longevity of the books. The paper of our time could not outlive it.

The Library of Congress has a department of restoration and preservation of books. On its staff are craftsmen who participated in the rescue efforts of books after the catastrophic flood in Italy in 1966, when the Arno river flooded Florence along with the Ufici Palace library.

A question involuntarily arises in the mind of the Ukrainian reader: does this sanctuary of learning contain any keepsakes of Ukrainian literature which would speak from the past about our Ukrainian world?

I will attempt to point out the most outstanding materials dealing with the history of Ukrainian culture in the Library of Congress.

By the way of book exchanges with the government library in Moscow, the Library of Congress acquired the "Ostrozian Bible" in 1958. This is the first complete church-slavic translation of the Bible in a old-Ukrainian variation. It appeared August 12, 1581 in Ostoz' in Volyn' through the sponsorship of Duke Constatyn Ostrozkyj (1526-1608). The Bible was prepared by a group of both Ukrainian and foreign scholars who were commissioned for the work at the Ostrozka Akademia by the duke.

The "Ostrozian Bible" contains both the old and new testaments plus three books of the Maccabees. It was printed in the establishment of Ivan Fedorovych in the ornate style popular at the time. The appearance of the Ostrozian Bible was a major event in the history of slavic peoples. It set the precedent for many other editions of the Bible, both in Ukraine and outside. Reprints of the Ostrozian translation became widespread among slavic nations and even now, its texts are being used in churches that use the church-slavic dialect.

It is important to remember that the only book printed in Ukraine before the Ostrozian Bible is the Lviv "Apostol," printed in 1574 by the same printer as the Bible. It contains the Acts of the Apostles and the Epistles of Paul. About that time, Ivan Fedorovych also printed a "Primer." This book was found in Rome in 1927, and in 1953 was bought by the Library of Harvard University.

Other valuable Ukrainian books were acquired by the Library of Congress in 1907 through the purchase of the private collection of Gennadio Yudin, a Siberian merchant. The books were later transferred to the department of rare books.

The Yudin collection contains the "Trebnik" of bishop Petro Mohyla printed in Kiev in 1646. Bishop Mohyla was the founder of the Kievsko-Monylyanska Akademia. It also comprises the "Hramatyka" of Meletyj Smotryckyj, the soul of the movement to unite Ukrainian churches and the author of the plan to create a Kievan patriarchate.

This collection also includes a copy of the first edition of "Slovo o Polku Ihorevi," one of the earliest Ukrainian historical works. Printed in Moscow in 1800 through the sponsorship of Musyn Pushkin, this edition is very rare because the original of this ancient epic was not preserved, and many copies of the first edition burned in Moscow during the Napoleonic War in 1812.

Among the original manuscripts in the Rare Book Collection, is the "Triod Cvyetnaya," a liturgical book of the Ukrainian Catholic Church. It was written in accordance with the expertise of professor Kowalev, at the turn of the 16-

COOKY'S CORNER

Sunday morning. After a week of hard work, one lounges in bed, luxuriating in the idea of not having to get up — immediately. Its a beautiful time for lazy thoughts, big plans and fabulously inventive breakfasts. How is this for an opener.....

1 — 6 oz. can of chili with beans (preferably hot chile with beans)
1 medium size green pepper — chopped
3 bacon strips — sliced into small pieces
1 medium onion — chopped
chili pepper
2 eggs
2 slices swiss cheese
salt and pepper to taste.

In a frying pan combine onion and bacon until onion is golden brown. Add chopped pepper and stir fry for 2 minutes. Add chili with beans and chili pepper.

In another frying pan make an omlet. Spread mixture of the omlet and fold. Place cheese on top and broil for 30 seconds or until cheese melts.

Serve only on a lazy Sunday morning, with black bread, butter, tomato wedges and scallions. Follow with strong percked coffee.

Absolutely marvelous.

th century in the monastery at Zbaraz, near Ternopil.

Of reproduced manuscripts (called *facsimile*) the Library has the "Archangel's Gospel" of 1092. The Gospel belongs to the so-called "apokrypha," that is, 'four-gospel' the text of which is divided into Sundays and weekdays, according to the way it is read in church. It is a relic of the Kiev publishers the fountain of learning of the old-Ukrainian language. The original is in the Lenin Library in Moscow.

Another important object for philological studies of old slavic and old-Ukrainian in the Library of Congress is the "Ostromyr Gospel." (in *facsimile*) of 1056. It is named after the official of Novhorod, Ostromyr, who commissioned its writing. He was a representative of Duke Izyaslav Yaroslavych.

Both of the aforementioned gospels are translated from the original Bulgarian text. The 'Ostromyr Gospel' retained the characteristics of the Bulgarian original, but the 'Archangel's Gospel' incorporates the grammatical nuances of the old-Ukrainian language.

According to professor Voznesenskyj, this gospel includes part of the first translation into the slavic language done by Sts. Kyril and Methodius in the 9th century.

As we know, Sts. Cyril and Methodius, while propagating Christianity among the slavic nations, developed for their purpose the Cyrillic alphabet or 'Kyrilitsia', which we are still using. In addition, however, they also developed the 'Hlaholytsia.' The name is derived from the old-church word 'hlaholaty', meaning 'to speak'. This dialect has been preserved by only one slavic nation — the Chorvaty — and is now used only in Dalmatia.

Another example of this little-known church dialect can be found in the Rare Book Collection. It is a liturgical book from 1483. At first glance the writing looks oriental, but it is actually close relative of our Kyrilitsia.

In conclusion I would like to state that the Library of Congress comprises about 65,000 pieces of Ukrainian literature. Not too long ago this number was increased when three valuable editions of bibliographies the "Bibliography of the Ukrainian Press outside Ukraine." by Oleksandyr Fedynsky; the "Bibliography of Ukrainian Emmigrational Literature," by Bohdan Romanenchuk; and the "Bibliography of Works by Women Outside Ukraine," published by the UNWLA.

UNWLA BRANCH 37 — Detroit — Activities REPORT JAN. 11, 1976

Chapter 37 has for many years emphasized good public relation and cooperation with other Ukrainian and non-Ukrainian women's Organization. Was one of the the first Chapters to join the Metropolitan Detroit Federation of Women's Clubs, and worked with this organization.

For 1975 the activities were limited. In January the Branch members staged two workshops at the Bishop Borges School, Plymouth and Telegraph in Detroit.

One was a class on Pysanky, which has been done for the last 3 years, and one on Ukrainian embroidery. Both these classes were mini-courses and students got ¼ Credit for their time and samples of their work.

In February, a Pysanka demonstration was presented to the Board and Members of the Metropolitan Federation of Women's Clubs, including display of Ukrainian folk arts.

Also, in February the chapter commemorates Lesya Ukrainka, patron of the Chapter.

In the spring, March 8, 1975 member of Branch 37 took part in the Wayne State panel on Ethnic Women, this was sponsored by Wayne Women's Organization on city wide basis.

Branch took active part in the Ukrainian Ethnic Riverfront Festival by sharing a booth with Branch 5.

Also took active part in the preparations and presentations in the 50th anniversary of SUA on October 5th, and for the smallness of the Branch sold had 26 guests and members at the banquet.

I took over the helm of the Branch in October, and as acting chairman this concludes my report.

A. Volker

BRANCH 80

In the summer of 1975, members of Branch 80 helped with the annual regional picnic at "Debrova." At the Ukrainian Riverfront Festival in Detroit, our members contributed sixteen hours of time, manning the "Building Fund Booth." Over a hundred pieces of glass-wear were donated by our members towards this project. Both of these Regional Council sponsored projects were very necessary and profitable to our organization.

In August we gathered in the beautiful garden at the home of Sophie Kasey. Her choice of delicate foods consisting of punch, fresh fruit salad and scrumptious desserts added to the good fellowship of this meeting.

September found our group venturing into a new project — "A Fashion Show" sponsored by Van Leewen's of Detroit. Co-chaired by Wilma Mack and Sonia Hulyk. It proved to be a highly successful affair. Most of our members modeled, hostessed and provided some thirty different home-made desserts. The raffle is worth mention because it had three beautiful prizes; namely — a ceramic vase designed by Yaroslawa Sena. — An authentic cross stitch pillow donated and made by Pat Genik, and thirdly, a Ukrainian doll in a plexi-dome dressed by Wilma Mack. During intermission, Mrs. Myrtle Slaby our Regional president was able to explain the purpose of the U.N.W.L. of A., to a crowd of over two hundred persons, many of whom were non Ukrainian, She explained our concern for "Human Rights" and was able to sell over a hundred pamphlets dealing with the subject.

Marilyn Antonow and Helen Indiana represented our branch on the October Fiftieth Anniversary Jubilee Banquet Committee. Helping them on the Decorating Committee were Frances Krcek, Eleanor Warshawsky, Mary Pinkos and Sonia Hulyk. "Mercy College has never looked this elegant before," were several remarks made by the Mercy College professors and nuns who stopped by as we were putting the final decorating touches before the banquet. — The head table had six double glazed Kola ch's with tall candles adorned with wheat and Barveenok. Each of the other hundred tables had similar centerpieces. It was a pleasing sight to behold when all the candles were lit. We were very proud to have our very own member Louise Saks chair such a delightful program.

Our November meeting was hosted by Pat. Genik. Each member was asked to bring a friend who might like to join our branch. Five guests were present. Wanda Sedak is now our newest member. We also welcomed back Ann Sipsock who was our Charter Member, but was absent for a few years. — Miss Mary V. Beck was our guest speaker. Her main message to us was about the satisfaction one receives from becoming involved in your community as well as serving your own people. She also spoke on why we should become involved in the fight for "Human Rights." Incidentally, she mentioned per present organization that is is devoting much time to. — "The Ukrainian Information Bureau."

December found us gathering by a huge dining room table at the home of Frances Krcek. After Veenchovonya and Kolyadey, we celebrated "Svatey Vichir" in the traditional way. Each member contributed to the supper. The fellowship of the evening was warm and ever lasting. It was a most appropriate way to end a good year.

ВИШИВАЙМО ДЛЯ ДІТВОРИ

Літньою порою хотіли б ми прибрати наших найменших у вишивку. Це найкраща прикраса літнього одягу. Вишивки непотрібно багато — кілька вузьких смужок чи декоративних швів. Але воно чудово відтінює дитяче личко та й звертає на себе увагу нашого оточення.

Ось групка дітей у вишиваному вбранні. Тут власне застосовані засади: мало вишивки але з відповідним ефектом. Пригляньмося до того!

Ч. 1 Хлопчик у кептаріку. До вишиваної сорочки і полотняних штанців він накинув кептарик із білого сукна. Крій кептарика прямий, — поли, виріз шиї і рукавів обведені декоративними гуцульськими стібами. Вишивка виконана волічкою.

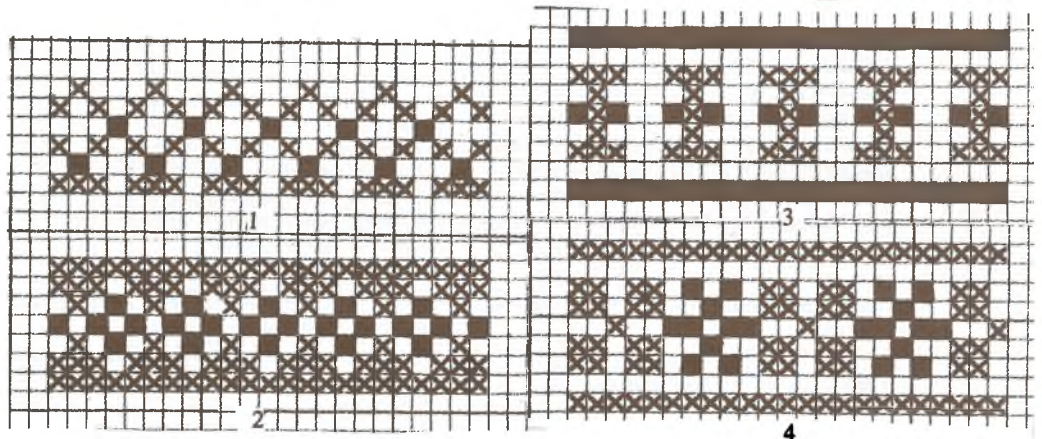
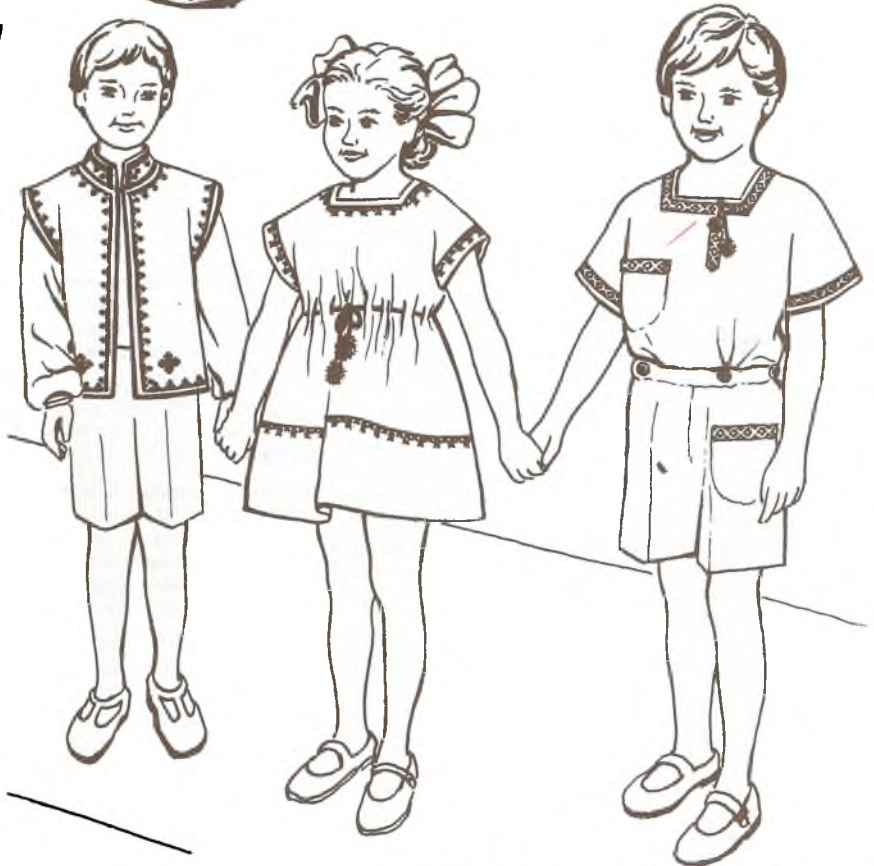
Ч. 2 Дівчинка у суконочці з двох кольорів. Станок суконочки може бути жовтий або зелений, надточений білим рубцем при шиї, рукавцях і на подолі. Лучення двох кольорів прикрите вишивкою. При зеленому тлі вишивати ржавим і жовтим, при жовтому ржавим і синім.

Ч. 3 Хлопчик у полотняному вбранні. Сорочинка з чотирикутним вирізом і короткими рукавцями. До неї пристібнуті штанята з того ж матеріалу. На сорочці і штанятах наложені кишеньки. Вузька вишивка обводить виріз, рукавці й обидві кишеньки.

Взори до суконочки і вбрання

Ч. 1. Взір для суконочки. Можна виконати ржавим ч. 900 і зеленим ч. 905, коли лучимо зелений матеріал із білим. При жовтому матеріалі зелене слід заступити синім (ч. 798.)

Ч. 2. Взори до хлоп'ячого вбрання. із кількох узорів можна вибрати найбільш відповідний. Вишивати чорним ч. 310 і червоним ч. 321.

НАШЕ ХАРЧУВАННЯ

ЛУКІЯ ГРИЦІВ

ПЕРЕКУСКИ

Під цим заголовком можемо розуміти велику кількість приманливих для ока і смаку страв, як овочеві соки-коктейли, канапки, канапкові торти, паштети, пиріжки і багато, багато інших. Нині однак ми затримаємося над гарячими перекусками, що є дуже побажані при банкетних гостинах.

КУРЯЧІ ГАЛУШКИ:

2 і 1/2 горнятка змеленого вареного курячого м'яса.
1/2 чайної ложечки дрібно січеної цибулі,
1/4 чайної ложечки солі,
2 ложки майонезу.

Все разом змішати, оформити маленькі галушки, викачати в муці, опісля в топленому маслі. Тепер їх можна заохолодити, або й зразу пекти в гарячій (400° Ф) печі. Подається гарячі на паличках.

КУРЯЧІ КРИЛЬЦЯ:

1 фунт крилець,
1 яйце,
3/4 горнятка борошна,
1 чайна ложечка солі,
1/8 чайної ложечки перцю,
1/2 горнятка молока,
мелені сухарі,
товщ до смаження.

Крильця ділимо на складах (кінчики відкидаємо). Вбиваємо разом яйце, борошно, сіль, перець і молоко. Зануряємо в це тісто крильця, а опісля викачуємо в тертих сухарах. Залишаємо їх на десять хвилин, або довше і після того вкладаємо в киплячий товщ, та варимо п'ять до сім хвилин. Висушуємо на паперових рушниках і гарячі подаємо на перекуску.

СМАЖЕНІ РАЧКИ (КРЕВЕТКИ) (shrimp)

1 фунт сирих чищених креветок.
1 яйце,

1 ложка муштарди,
1 зубець потовченого часнику,
1 чайна ложечка зеленої цибульки, (chives)
1 чайна ложка зеленої петрушки,
1 чайна ложка сухого василька,
1 чайна ложка солі
1/4 чайної ложки перцю.

Яйце вбити, легко змішати з заправками, вимішати з креветками, та залишити до наступного дня. Варити в гарячому товщі та висушувати на паперових рушниках.

СОЛОДКО-ВИННІ ГАЛУШКИ:

1 фунт меленої яловичини (beef)
1/2 чайної ложки солі,
1/4 чайної ложки перцю,
1/4 горняки дрібно краєних водних каштанів,
1/2 горняти води,
мука, (борошно)
олій.

ПІДЛИВА:

2 ложки крохмалю (corn starch),
1/2 горняти цукру,
1/2 горняти оцту
1 чайна ложка сосу із сої (soy sauce)
1 січений зелений перець,
1 січений червоний перець,
1 пушка (банька) порізаних ананасі

М'ясо, сіль, перець, каштани і воду замісити, з того виробити між долонями маленькі галушки, обкачати в муці, та смажити на олії до готовости. — Всі складники підливи змішати разом, заварити, та ними залляти галушки. Подавати на паличках.

ГАРЯЧІ ГАЛУШКИ ІЗ СИРА:

8 унцій тертого, гострого твердого сира (Cheddar)
4 унції масла,
1 горнятка борошна, (муки)
1/8 чайної ложки солі,
1/4 чайної ложки меленої гірчиці,
1/4 чайної ложки паприки,

Сир з маслом вимішати, додати муку, сіль і гірчицю, між долонями виробити маленькі галушки, обсипати паприкою, заморозити, або хоч зо дві години охолодити. Пекти при 450° Ф 15 хвилин.

Що зитати?

ЧОРТКІВСЬКА ОКРУГА. ІСТОРИЧНО-МЕМУАРНИЙ ЗБІРНИК:

Чортків, Копичинці, Борщів, Заліщики. НТШ, Український Архів, т. XXVI

Ред.: др Михайло Соневицький. Редакційна Колегія: Ольга Соневицька, Богдан Стефанович, Роман Дразньовський. Нью-Йорк: 1974. 928 ст. 25 дол.

В минулім Році Жінки вишлов перший обласний збірник організований і виданий жінкою, діяльною в українській громаді в різних ділянках, Ольгою Соневицькою. Цей солідно опрацьований й добре підготований збірник у своїх описових частинах подає інформації про географію, статистику, історію, економію, про суспільну і громадську працю та поодиноких діячів. Крім цих детальних описів, позбирано від численних дописувачів, які походять з описуваних околиць, є також стаття про археологію Західного Поділля (стаття др. Яр. Пастернака), історію (др. Л. Соневицького), шкільництво (О. Соневицької) і читальняний рух (Б. Стефановича).

Цей солідний і джерельний збірник має також 4-ри сторінкове резюме в англійській мові і дуже потрібний визначник сіл Чортківської округи за повітами.

ПМЛО

У рецензійній замітці в рубриці "Нові видання" в "Нашому Житті" ч. 3, за березень 1976 року, стор. 11., трапилися деякі неточності, які вважаю своїм обов'язком спростувати з уваги на те, що там є згадка про редаговану мною "Веселку":

1) "Ріпка" І. Франка не була публікована у "Веселці".

2) Зате у "Веселці" була друкована казка "Як їжаченятм майстрували чоботятя", одначе автором її не є Богдан Данилович, бо він тільки адаптував і опрацьовував українську версію тієї казки за шведською письменницею Евою Биллов. На доказ залучую перводрук цієї казки ("Веселка" ч. 11, за листопад 1964, стор. 4-6), де в піднаголовку ця справа уточнена.

З правдивою до Вас пошаною
Володимир Барагура
за редакцію "Веселки"

ХРОНІКА ОКРУГ

ОКРУГА ДІТРОЙТ

Уже четвертий рік відбуваються в Дітройті фестивалі, в яких беруть участь етнічні групи дітройтської метрополії. Членки нашої Округи від самого початку беруть живу участь в організації українських фестивалів. Округна Управа СУА кожного року організує виставку книжок, журналів, кераміки і зразків народного мистецтва. Наші членки вкладають багато ініціативи і праці при збиранні і розкладанні експонатів. Саме українські жінки перші влаштували цього роду виставки і це спонукало міські управи зробити більше відповідні приміщення. Цікавою спробою був почин Олени Лісківської та її дочки Мар'яни. Вони у стилевих народних одягах давали пригльобі пояснення про положення України та її сьогоднішній стан.

У мистецькій частині українського фестивалю особливо відзначаються виступи танцювального ансамблю під керівництвом членки СУА Івони Драгінди-Кульчицької. Членом фестивального комітету від початку його існування є Анастасія Вокер. Інша наша членка Ореста Каралаш на своїй радіопередачі розголошувала фестиваль і причинилася до його успіху. Вона теж вела програму. Десятки наших членок працюють кожного року під час фестивалю. Фестивалі дають можливість здобути фонди на допомогу й на інші цілі.

Старанням Округної Управи відбувся при кінці червня 1975 р. пікнік на відпочинковій оселі "Діброва". Дохід з нього призначено на допомогу потребуючим.

Делегатки нашої Округи брали участь у виховній міжстейтовій конференції, що відбулася 7-го вересня 1975 р. у Клівленді, Огайо. З Дітройту учасниками конференції були: виховна референтка Головної Управи І. Лончина, яка відкрила наради, сестра Миронія (доповідь про методу Монтессорі), Олена Климишин, Тетяна Назаренко, і Віра Андрушків (доповідь про методику навчання дітей, що не знають української мови). В цілому конференція була цікава і успішна.

З початком жовтня 1975 р. Округа відзначила 50-ліття СУА святковими сходами з мистецькою програмою.

О. Витвицька
пресова референтка

ВІСІМДЕСЯТЛІТТЯ ЗАСЛУЖЕНОЇ ЧЛЕНКИ 5-го ВІДДІЛУ СУА

У милій, родинній атмосфері відсвяткував 5-ий Відділ дня 18-го січня 1976 р. 80-ліття своєї заслуженої членки Агафії Галишин.

У спільній зустрічі, що мала характер різдвяної вечери, взяло участь коло 70 осіб — членок Відділу і гостей. Ювілятці вручено в дарунок зразок виробу українського народного мистецтва, складено щирі побажання і відспівано многоліття.

Пресова референтка Відділу Анастасія Біловус виголосила слово, в якому підкреслила громадські і союзянські заслуги ювілятки, яка вже 45 років є членкою організації, 35 років виконує обов'язки фінансової референтки і працює в Контрольній Комісії Округної Управи.

Найбільше дорожить вона "Нашим Життям", про яке так висловилася: "Коли стати мене бути членкою СУА, то й стати мене бути передплатницею журналу".

Ювілятка є членкою Сестрицтва при церкві НЗПДМ. Вона виховала в українському національному дусі своїх дітей — двох синів і доньку.

Ювілятка цікавиться рідним народним мистецтвом — вишивками, керамікою, писанками, а також картинами українських малярів.

На закінчення вечора гурток членок колядував, підходячи до окремих гостей. Зібрані з коляди гроші призначено на фонд "Нашого Життя".

Це була щаслива думка відзначити ювілей 80-ліття своєї членки і поєднати його з колядою на журнал організації.

Присутня

ВІДЗНАЧЕННЯ УРОДИН ЧЛЕНОК 5-го ВІДДІЛУ СУА,

Дня 14-го лютого 1976 р. 5-ий Відділ відзначив святочним обідом тих своїх членок, які народилися в лютому, а саме: Анастасію Біловус, Анну Дорош, Марію Полох, Л. Слободян, П. Стеткевич, а зокрема, Павлину Будзол, яка двадцять років очолює Відділ, а

Павлина Будзол — довголітня голова
5 Відд. СУА Дітройта

впродовж 40 років приналежності до СУА виконувала функції заступниці голови, секретарки, касирки 5-го Відділу. Майже все членство взяло участь у відзначенні уродин.

Свято відкрила заступниця голови Тетяна Гринчук, а секретарка Софія Голуб розказала про заслуги П. Будзол і вручила їй уродинової подарунок — картину Е. Козака. Привіт від "Самопоміч" — відділу емеритів у Воррен, Міч. склала Євдокія Климишин.

Святочну промову виголосила А. Біловус. У своєму слові вона підкреслила працьовитість і відданість П. Будзол для своєї організації. Вона не тільки очолює Відділ впродовж 20 років, але й 5 років стоїть у проводі Округної Управи на Мічиген і бере участь у з'їздах Головної Управи СУА. Вона старається приєднати до СУА молоде жіноцтво. Вона є ініціаторкою видання книжки "Українці в Дітройті". Вона член комісії підготовки Конвенції СУА, з її ініціативи постав комітет будови дому для старших віком людей. Вона репрезентує місцеві Відділи СУА в УККА і ЗУАДК. Цікавить її українське друковане слово, зокрема журнал "Наше Життя". Вона заохочує членство передплачувати і підтримувати його.

У свою працю вкладає запал і любов, хоч не втішається здоров'ям.

Співом многоліття закінчено це відділове свято.

23-ий ВІДДІЛ СУА, ДІТРОЙТ

Управу Відділу на 1975 р. вибрано 16-го березня у такому складі: Марія Честух — голова, Дора Сеньків і Кате-

рина Хом'як — заступниці, Анастазія Королишин — протоколярна секретарка, Ксеня Пелер — заступниця протоколярної секретарки, Марія Сівак — фінансова секретарка, Евдокія Кахній — її заступниця, Гелен Дворянин — касирка, С. Гудзінська — заступниця. Ксеня Кішук і Павліна Батрин — відвідувачки хворих. І. Козаченко, К. Кваснічка та М. Швалюк — кореспондентні секретарки, Варвара Таскі й Марія Яворська — контрольна комісія.

25-го травня влаштовано День Союзнянки. У церкві Св. Івана Христителя була відслужена Служба Божа за здоров'я членок і панахида за померлих. На зборах було прочитано імена всіх спочилих членок і згадано їх з пошаною за велику працю у Відділі. Відділ брав участь у відзначенні 50-літнього ювілею СУА — Округа Дітройт і допомагав по змозі. Хоч більшість членок нашого Відділу старші віком, проте змогли продати найбільшу кількість білетів на бенкет (83 білети).

В неділю 5-го листопада з нагоди Міжнародного Року Жінки, відзначено "Рік Жінки-Українки" програмою, що складалася з реферату й деклямацій. Дуже добре опрацьований реферат виголосила заступниця голови К. Хом'як. Вона зазначила, що жіноцтво боролоса за свої права ще за княжої доби, а Наталя Кобринська закликала жінок організуватися, бо в організації сила. Дора Сеньків деклямувала вірш Дучиминської "Наша пісня", а А. Королишин вірш К. Малицької, присвячений Наталі Кобринській. З Божою поміччю надіємся більше зробити в 1976 р.

Анастазія Королишин
протоколярна секретарка

26-ий ВІДДІЛ СУА, ГЕМТРЕМК

Рік-річно на Зелені Свята наш Відділ вшанує своїх померлих. 19-го травня 1975 р. відправлено Службу Божу за здоров'я всіх членок і панахиду за померлих. Після спільного обіду в парафіяльному домі відбулися сходуни.

В 1975 р. відійшли від нас: Софія Вергун, Марія Будор, Ева Вітишин, Анастазія Дем'ян і Марія Бортник.

З нагоди золотого ювілею СУА членки збирали оголошення від підприємців, продавали білети на бенкет, а дохід в сумі 1076.50 дол передали Ювілейному Комітетові.

З нагоди Міжнародного Року Жінки, а зокрема української жінки, відбулися святочні сходуни, на які прийшли: голова Окружної Управи Мирослава Слейбі і піонерки жі-

ночого організованого життя в Дітройті. Реферат: "Жінка в житті українського народу" виголосила почесна голова Відділу Катерина Хом'як. Вона охопила роллю жінки від княжих часів до сьогодні, не минула жінок-політв'язнів, жінок-емігранток та підбавдорила присутніх до дальшої праці для своєї батьківщини. Вірш Дучеминської "Наша пісня" виконала Стефанія Лужецька. Вірш Малицької деклямувала Анастазія Королошин. Слово мали пані: Козаченко, Чайківська, Ганиш, Шандак, Кульчицька і Слейбі, яка заохочувала членок купувати цеглини на Музей СУА.

На загальних зборах 21-го грудня 1975 р. вибрано таку управу: голова — Катерина Кобаса, заступниці — М. Воскрес, М. Деркач, Н. Осадчук, секретарка — Єл. Мадич, касирка — М. Сагайдак, господарські референтки: Борискевич, Деркач, Евгения Бабій, Осадчук, прапороносці — Кулик, Гвозд, Бережанська, Крижанівська, пресова референтка — Стефанія Лужецька, контрольна комісія: І. Решетилевич, голова,

Стефанія Лужецька
пресова референтка

50-ий ВІДДІЛ СУА ім. КНЯГИНИ ОЛЬГИ, ЕН АРБОР, МІЧ.

В днях 12-го і 13-го вересня 1975 р. відбувся в Ен Арборі Етнічний Ярмарок, в якому Відділ взяв участь. Як і в минулі роки, був показ писання писанок, виставка мистецьких експонатів, продаж зразків народного мистецтва і продаж печива та напиктів. Цього року додано показ малювання кераміки, який провадила Люся Панчак і розігравку на льотерії весільного коровай і двох тортів, яку зорганізувала Маруся Княгиницька. В суботу увечері виступала з танками група Драгінди-Кульчицької "Гомін України" з Дітройту.

В жовтні Відділ влаштував на Міжнародному Жіночому Фестивалі в Ен Арборі виставку на тему переслідуваних жінок в Україні. Роздано брошури з інформаціями про Україну й англійські брошури СУА. Виставку підготували членки Олеса Чехут і Дарія Роте.

Наша членка Зена Бровинська, яка є заступницею голови і програмовою референткою "Воштенно Каунті Медікал Сосаєти Окзілієрі", уклала для цього товариства програму з українською закраскою.

В листопаді проф. Ася Гумецька дала в них доповідь на тему "Шевченко — новітній пророк". В грудні відбулася українська різдвяна програма,

ПОДЯКА

Дня 24. січня відійшла у вічність моя Найдорожча Мама бл. п. **Марія Коцюмака**.

Цією дорогою складаю щирю подяку всім приятелям і знайомим за молитви, за пожертви на Служби Божі та інші добродійні цілі і за вислови співчуття в цей болючий для мене час. Зокрема дякую членкам 76-го Відділу за численну участь в похоронах.

В пам'ять моєї Найдорожчої Мами жертвую 50.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя".

Рома Дигдало — дочка

на якій родини панства Княгиницьких і Фіцаїв співали українські коляди при фортепіановому супроводі. На березень запланована великодня програма з показом писання писанок, яку має перевести Анастазія Вокер з Дітройту.

Під час місячних сходуни членки прослухали розповідь Зени Бровинської про подорож до Європи і розповідь Оксани Огар про подорож в Україну. 31-го грудня 1975 р. відбулася товариська новорічна зустріч.

Відділ продовжує ведення суботньої школи українознавства під проводом проф. Асі Гумецької. Цього року залишилися лише дві класи: 2-га класа, що її вчить Леся Фіцай і англійська, якої вчителькою є Дарія Роте. Старших дітей рішено довозити до школи в Дітройті.

У грудні відбулася в школі свят-миколаївська імпреза, а в різдвяний час проведено шкільну коляду по українських домах.

Річні збори відбуто 24-го січня 1976 р. і на них перевибрано стару управу.

Любомира Чапельська
голова 50-го Відділу СУА

53-ій ВІДДІЛ СУА ім. СОЛОМІЇ КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ, ДІТРОЙТ, МІЧ.

Відділ брав участь в Українському Фестивалі 1-3-го серпня 1975 р. над дітройтською рікою. Перед фестивалем членки Люба Целюх і Марія Лісовська моделювали українські історичні одяги для газети "Ditroit News". Також Люба Целюх і Зеня Брик моделювали їх для телевізії. На фестивалі Оля Мовчан-Іваницька й Анет Стадник мали дижур на мистецькій виставці, пригатованій 56-им Відділом СУА, 53-ій Від-

діл продавав ручно-роблені стінні декоративні. Оля Мовчан-Іваницька моделювала свою вишивану шлюбну сукню, в показі українських одягів і мод.

На кожні сходи́ни Відділ старається запрошувати прелегентів з цікавими темами до обговорення, або перегляду. У вересні Ліда Сосницька показувала, як вбирати вишивкою андрутовий торт. В жовтні Зеня Брик і Леся Пинеллі показували гачкування ("кроше"). В листопаді др. психології Линда Григорчук провела гутірку на тему: "Психологічний розвиток дітей від народження до 7 років". Гутірка була переплетена жвавою дискусією. На грудневій сходи́ни загощи́ла до Відділу голова Окружної Управи Мирослава Слейбі. Наступного тижня М. Слейбі провела показ писання писанок, як підготовку до показу в публічній бібліотеці м. Воррен, Міч. у лютому, 1975 р. закінчено товари́ською зустріччю, на яку запрошено чоловіків. В товари́ській атмосфері ленки й гості провели приємні години.

Загальні збори Відділу відбулися 9-го січня 1976 р.

Марія Пісовська
Оля Мовчан-Іваницька
Секретарки 53-го Відділу

56-ий ВІДДІЛ СУА ім. Л. СТАРИЦЬКОЇ-ЧЕРНЯХІВСЬКОЇ, ДІТРОЙТ.

Загальні збори відбулися 14-го грудня 1975 р. в Дітройті. Вибрано таку езекутиву: голова — С. Дуб, заступниця голови — Р. Когут, протоколярна секретарка — Я. Сена, касирка — А. Савка, і кореспонденційна секретарка — С. Гайда. Відділ має 18 членок. Чотири були в Окружній Управі. Вони співпрацювали цілий рік у загально-громадському житті Дітройту.

На сходи́нах відбулися доповіді про М. Заньковецьку, Олесю Бердника (опрацювала К. Бранка-Кривуцька), Л. Старицьку-Черняхівську (опр. Г. Сенюк). На Листопадове свято реферат опрацювала Д. Бойчук, рецитатії "Туга Черемшини" і "Листопадовий День" виконала К. Бранка-Кривуцька.

Під час Українського Фестивалу 1-3 серпня 1975 р. був показ українських історичних одягів і мистецька виставка, а також продаж куховарських приписів, зредагованих і оформлених членками Відділу — Я. Сеною, С. Дуб і Р. Когут. Під час бенкету з нагоди 50-ліття СУА Відділ

допомагав у влаштованні мистецької виставки, де також красувалася ялинка з українськими оздобами (власність К. Миколенко 96-ий Відділ).

Імпрезова референтка К. Бранка-Кривуцька працювала для загально-громадських організацій і виступала в різних сценічних ролях. Опрацювала і режисерувала монтаж "В Білій Стужі — Серце України" на основі творів української кляси́чної і сучасної літератури. Виконавцями були студентки і пластунки: княгиня Ольга-Оксана Балтарович, княгиня Ярославна — Ліда Гладіш, Маруся Богуславка — Звенислава Швайкун, Олена Теліга — Христя Никопоряк, Ольга Басараб — Аня Никопоряк, Алла Горська — марія Гриньків, мати-козачка — артистка Ольга Федчишин. Ведучою була артистка Катерина Бранка-Кривуцька. Сценічне відтворення жіночих постатей було на рівні і зробило помітне враження на присутніх. Звукозапис монтажу про "Жінок героїнь" залишиться документальною пам'яткою. Історичні одяги старої доби є власністю 56-го Відділу.

Суспільна опіка: протягом кількох років членки Відділу помагали "Самопомочі" пакувати пакунки до Бразилії, й Європи. Під час пікніку й фестивалю помагали Окружній Управі матеріально и джурами. Відвідування хворих у шпиталях и вдома підтримувало їх морально, а часом и матеріально.

На стипендію до Бразилії вислано 150.00 дол. ще в 1974 р., але ще й досі не маємо потребу́ючої кандидатки. На біжучий рік заплановано допомогу музеєві СУА в Нью-Йорку.

Ст. Гайда

63-ий ВІДДІЛ СУА ім. С. РУСОВОЇ, ДІТРОЙТ, МІЧІГЕН

За звітний час Відділ відбував щомісячні ширші сходи́ни і засідання управи під керівництвом голови Т. Блажкевич.

До цікавих належали сходи́ни присвячені Т. Шевченкові, з рецитатією О. Федчишин и програмою підготовленою М. Козак. Одні сходи́ни були присвячені сучасним українським письменникам. Др. В. Савчук зреферувала твір Осадного "Більмо".

В травні ширші сходи́ни були присвячені 20-літтю нашого Відділу. Сходи́ни відкрила голова Відділу Т. Блажкевич молитвою. Присутні відспівали гимн СУА. До головного столу запрошено о. С. Фединяка, голову

Окружної Управи М. Слейбі, ініціаторок-основниць і бувших голів Відділу — А. Крохмалюк, О. Климишин. О. Макар, Д. Бойчук, В. Гординську, О. Захарій, Я. Казанівську, О. Лончину, Т. Блажкевич. Свічкою, яка горіла на загальних зборах Окружної Управи і була засвічена свічкою з конвенції СУА, кожна бувша голова Відділу запалювала стільки свічок, скільки літ провадила Відділ і за те одержувала стільки ж троянд. Однохвилинною мовчанкою присутні вшанували пам'ять померлих членок Відділу. Опісля відчитано привіти від першої голови Відділу М. Зубаль і Л. Боднарук та А. Семанюк. Привіти зложили: голова Окружної Управи М. Слейбі і голови, або представниці інших Відділів Дітройту. Коротке слово про жертвенну працю української жінки для церкви й народу виголосив о. С. Фединяк. Реферат про Патронку Відділу С. Русову відчитала М. Волощук наша імпрезова референтка, яка підготувала и вела програму свята. Трьох наших членок, які недавно відсвяткували 50-ліття свого подружнього життя — Т. Стельмах, Ю. Козак, М. Горпенюк відзначено корсажами. Реферат про матерей і бабунь відчитала З. Юрків, а вірш О. Бердника "Заповіт матері" — О. Захарій. Пластунки: Юрків, Кизима, Костюк, Туранська, Серафим, Сливка відспівали кілька пісень. Святочне прийняття підготувала господарська референтка В. Целюх. Подякою за численну участь усім присутнім Т. Блажкевич закінчила святочні сходи́ни.

В червні відбувся пікнік на "Діброві", а 8-го листопада традиційні "Вишивані Вечерниці, влаштовані разом з 96-им Відділом СУА.

Віра Гнатюк
пресова референтка

76-ий ВІДДІЛ СУА, ВОРРЕН, МІЧ.

76-ий Відділ у Воррен відзначає 10 літ своєї дитячої світлички, у якій навчалося приблизно 320 діточок. Світличку провадять дві учительки — Мирослава Бараник (від самих початків) і Юліяна Капітанець. Обидві вкладають у виховання дітей багато вмілости, уваги і любови.

Відділ не тільки опікується садочком, але щороку восени влаштовує вишивану дитячу забаву з програмою. Управа Відділу старається відзначити кращі вишивані суконочки. Гурток пластунко-юначок помагає дітям забавлятися. При музиці діти наслідують рухи-танці своїх старших подруг.

Садочок 76 Відд. СУА — Воррен, Міч.

Садочок 76 Відд. СУА — Воррен, Міч.

Nursery school — Branch 76 Warren, Michigan

Про успіх цих щорічних забав свідчить дуже велика кількість юних і старших учасників.

Відділ мав свій кіоск під час фестивалю етнічних груп, що відбувається в літку над рікою у центрі міста Дітройту.

З культурно-освітньої ділянки треба відзначити гутірку про скитське мистецтво. У зв'язку із виставкою скитського мистецтва в Нью-Йорку. Каталог цієї виставки з репродукціями експонатів мали ми нагоду оглянути.

Пресова референтка

81-ий ВІДДІЛ СУА ім. ОЛЕНИ СТЕПАНІВ, ДІТРОЙТ, МІЧ.

Дня 17-го травня 1975 р. Відділ влаштував спільне свячене в домі однієї членки. Під час свяченого присутні обговорювали вишивки, призначені на Міжнародній Фестиваль, що мав відбутися над дітройтською рікою в днях 31-го травня і 1-го червня.

Відділ взяв участь у Етнічному Фестивалі в Фермінгтоні, в його мистецькій виставці з нагоди святкування 50-ліття СУА і 200-ліття Америки.

Відвідувачі-чужинці не лише подивлялися чудові експонати, але і з великим зацікавленням розпитували про Україну.

Членки Відділу взяли участь у закінченні року світлички. Діти, переважно з мішаних подруж, виконали гарну програму українською мовою, за що голова Відділу винагородила їх плястиковими вкладками до книжок.

Відділ вислав 9 пачок з одягом до Копегії св. Ольги і Царя Христа в Бразілії.

У днях 1-3 серпня Відділ взяв участь у третьому Міжнародному Фестивалі, вкладаючи показну працю в приготування вишивок, кераміки, печива та влаштування льотерії.

В першу неділю вересня при гарній погоді відбулися осінні сходи і спільна перекуска.

Найважливішою подією в 1975 р. для всіх членок СУА на терені метрополії Дітройту було відзначення 50-ліття СУА бенкетом 5-го жовтня, в якому чисельну участь взяв Відділ.

7-го грудня 1975 р. Відділ відзначив понад 10 років свого існування бенкетом, виставкою ляльок в українській ноші з різних частин України і мистецькою частиною. Голова Відділу Д. Яворівська відкрила свято. Присутні шанували однохвилинною мовчанкою св. пам'ять Олени Лотоцької, почесної голови СУА і всіх спочилих членок Відділу. Д. Яворівська привітала гостей: о. прот. Нестора Столярчука, настоятеля Української Православної Катедри Св. Покрови в Саутфілді-Дітройт; Рому Дигдало — першу заступницю голови Окружної Управи; членок Екзекутиви СУА: І. Лончину й А. Вокер, голів інших Відділів і союзнок з родинами. Вступну молитву і благословення страв провів о. прот. Нестор Столярчук. Привіт Відділу віршем прочитала його авторка Марія Лазарчук. Святочну промову про діяльність Відділу відчитала І. Чучман. Програму провадили О. Лісківська і Т. Назаренко.

У програмі приймали участь: Христина Гладіш, бандуристи Григорій та Марія Назаренко, гуморист Євген Василина.

Господарські референтки О. Нінювська та О. Василина за допомогою членок, частували гостей вечерєю. Виставка ляльок в народній ноші привертала невгасаючу увагу присутніх. Плянується поповнити збірку ляльок історичними і сучасними постатями. Збірка буде культурним надбанням для цілої округи.

Марія Колтик
пресова референтка

ВИШИВАНІ ВЕЧЕРНИЦІ В ДІТРОЙТІ.

"Вишивані Вечерниці" відбулися 8-го листопада 1975 р. в залі УАПЦ. Святої Покрови в Савтфілд, Міч.

"Вишивані Вечерниці" влаштовують спільно 63-ій і 96-ий Відділи СУА. в Дітройті. Це 5-тий рік, що Відділи спільно організують вечерниці.

У програмі вечора було мистецьке слово Катерини Кривуцької, виступ співацького гуртка "Фіялки" під керівництвом Петра Китастого і відзначення вишиваних суконь.

Жюрі в складі Ольга Дужа, Рома Когут, Володимир Грушкевич, Люся Панчак і Дарія Яворівська відзначило грамотами 24 найкращі вишивані сукні і чудову вишивану сорочку п. Леоніда Шашла.

Присутні гості нагородили відзначених гучними оплесками. Крім відзначених суконь на балі було ще більше гарно опрацьованих суконь.

Аранжерами "Вишиваних Вечерниць" були панство Оксана й Богдан Федоровичі.

Грала орхестра п. Соколовського. Зала була переповнена гістьми, зокрема молоддю.

Прибуток як і в попередніх роках, передано на потреби Української Вищої Школи в Дітроїті.

Христина Перел
пресова референтка 96 Відділу

Замість квітів

Замість квітів на могилу бл. п. **Л. Зуб**, мужа нашої членки лані Анни Зуб, складаємо 10.- дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя".

43 Відділ СУА
Філядельфія.

Замість квітів на свіжу могилу фінансової секретарки і виховної референтки бл. п. **Леонтини Петрович** складаємо 5.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" а родині висловлюємо шире співчуття

48 Відділ

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. дир. **Михайла Гарванка**, мужа нашої довголітньої бувшої голови 54 Відділу п-ні Ольги Гарванко складаємо 10.00 дол. на Фонд Музею СУА.

54 Відділ СУА у Вільмінгтоні

Замість квітів на могилу мужа нашої членки бл. п. **Івана Совгана** складаємо 5.00 дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя"

59 Відділ СУА в Балтимор, Мариленд

Замість квітів на свіжу могилу наших довголітніх членок 63 Відділу, бл. п. **Ольги Остапак** і бл. п. **Анни Семенюк**, складаємо цеглини за 20.00 дол. на Музей СУА.

63 Відділ СУА в Дітроїті

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Марії Зайцев**, матері нашої членки Олени Рохман, складаємо 10.00 дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя"

92 Відділ СУА
Манвіл, Нью Дж.

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Ярослава Біласа**, батька нашої голови п. Роксоляни Пікас, взірцевого громадянина-патріота, що погас передчасно, не дїждавшись вимріяної волі для свого народу, складаємо 25.00 дол. на Музей СУА

97 Відділ СУА в Бафало, Н. Й.

В пам'ять Друзів бл. п. **Богдана Кравцева**, бл. п. **Миколи Понедїлка** і бл. п. **Осипа Стецури** складають на ювілейний фонд СУА 100.00 дол.

Стефан і Іванна Рожанковські

*Вишивані вечерниці
63 і 96 Відд. —
Дітроїт, Міч.*

*The Embroidery
Ball — Branches 63
and 96 — Detroit,
Mich.*

Замість квітів на могилу бл. п. **Ярослави Зарицької**, складаємо 50.- дол. на Музей СУА

Ірина і др. Павло Джуль

В пам'ять Дорогої **Миросі Вовкодав** складають на Музей СУА 50.00 дол.

Стефан і Іванна Рожанковські

Клоню голову над могилою великої Громадянки і Патріотки — бувшої Голови Централі Союзу Українок у Львові — сл. п. **Мілени Рудницької** і складаю замість квітів на могилу 30.- дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

Марія Козак

бувша членка Головної Управи Союзу Українок у Львові

Замість квітів на свіжу могилу бувшої вчительки бл. п. др. **Евгенії Єржківської** складають 25.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя"

Вчителі школи Українознавства ім. Лесі Українки в Сиракюзях

В пам'ять Дорогої вуйки м'р **Ярослави Зарицької** пересилаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд журналу Наше Життя" і 15.00 дол. на Музей

Др. Ірина Крамарчук

Замість квітів на могилу моєї учительки музики бл. п. **Орисі з Тисяків-Костинюк** складаю 25.00 дол. на Музей СУА в Нью-Йорку

Др. Галина Подюк-Клюфас

Замість квітів на могилу покійної **Марії Коцюмака** складаємо 20.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

Лїда і Василь Колодчин

Замість квітів на свіжі могили бл. п. **Марії Коцюмаки**, матері п. Роми Дигдало і двох членок 63 Відділу, бл. п. **Ольги Остапак** і бл. п. **Анни Семенюк** складаю 3 цеглини по 10.00 дол. разом 30.00 дол. на Музей СУА.

Марія Козак

членка 63 Відділу СУА в Дітроїті

In memory of my Dear Husband
WALTER L. WOLOSCHUK; \$ 25.00 for
Press Fund of "Our Life"

Mrs. H. WOLOSCHUK

Замість квітів на могилу батька нашої членки п. **Марії Цюпик**, бл. п. Якова Мотуза складають по 5.00 дол. — разом 25.00 дол. Членки Відділу:

**Ольга Курчак, Зеновія Зарицька, Юлія Захарія,
Віра Погорецька, Іванна Солтис.**

Замість квітів в другу болючу річницю смерти моєї найдорожчої мамці бл. п. **Ольги з Крупських Індри**, складаю 20.00 дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя"

Лїда Колодчин

Членка 76-го Відділу СУА у Воррен

Замість квітів на свіжу могилу в Україні нашої дорогої сестри і тети бл. п. **Марії Дурисвіт**, складаємо 20.00 дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя" через 1-ий Відділ СУА

Люба Ярko і Оксана Ярема
Нью-Йорк

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Оксани Приплесь** складаю 2 цеглини по 10.00 дол. (разом 20.00 дол.), 3.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Е. Паладій — членка 1-го Відділу Гантер, Нью-Йорк

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Михайла Гарванка** складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" та висловлюємо наші найсердечніші співчуття Дружині п. Олі, синові Мироніві і Родині.

Іванка і Мирон Бучаки, Скенектаді, Н.Й.
Дозя і Ярослав Кушнір, Вотервліт, Н.Й.

Замість квітів в пам'ять дорогої пані радникової бл. п. **Вачко**, мами Ірени Федів, складаю 20.00 дол. на Музей СУА

Дарія Калатало

Замість квітів на могилу бл. п. др. **Евгенії Єржківської** та бл. п. інж. **Володимира Ерденбергера**, складаю 15.00 дол на Стипендійний Фонд в Бразилії

Ярослава Гапій

В першу болючу річницю смерти мого незабутнього мужа **Андрія Клима** складаю 15.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя"

Павлина Клим — Торонто, Канада

Замість квітів на далеку могилу в першу болючу річницю смерти мого невіджалуваного і незабутнього брата бл. п. о. **Севастіяна (Степана) Войтовича, Ч.С.В.В.**, який помер 15-го квітня 1975 р. в Ужгороді і був похований біля церкви в Могильниці Новій, повіт Тербовля, складаю 10.00 дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя"

Марія Івахів

Замість квітів на свіжу могилу дорогої товаришки бл. п. **Марії Шиндлер** складаю 10 дол. на передплату журналу "Наше Життя" для українки в Бразилії.

Марія Гординська, 28 Відд. СУА

В пам'ять дорогої **Нусі Дурбак-Матійців** складаю 10 дол. на передплату журналу "Наше Життя" для українки в Бразилії.

Марія Дурбак, 28 Відд. СУА

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Галини Потішко** складаю 10 дол. на Запасний Фонд ж. "Наше Життя"

Висловлюю співчуття чоловікові Покійної п. інж. **Василеві Потішкові.**

Надія Сенік

Замість квітів на могилу бл. п. **мгр. Зенона Стефанів**, брата Наталії Чапленко, складаю 10.00 доларову цеглину на Запасний Фонд журналу "Наше Життя". Родині висловлюю щире співчуття.

Ярослава Несторович

Замість грудки землі на свіжу домовину бл. п. др. **Віри Кос**, — 10.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя" і сердечні вислови співчуття дорогої Любі складає

С. Богачевська

В першу річницю смерти моєї незабутньої кузинки бл. п. **Ліни Шкільник**, складаю 10.00 доларову цеглину на Музей СУА через 82 Відділ

Юлія Дашко з ріднею

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Катерини Войтович** складаємо 10.00 дол. на Музей СУА закупивши цеголку через 99-ий Відділ СУА.

В. І А. Літинські Трой, Н.Й.

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Анни Семенюк** складаю 10.00 дол. цеглину на Музей СУА.

Оксана Ткачук з родиною

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Ірини Павликовської** складаю 10.00 дол. цеглину на Музей СУА

Віра Гнатюк

членка 63 Відділу СУА в Дітроїті

Замість квітів на могилу моєї дорогої сусідки бл. п. **Стефанії Чарківської**, що померла в Гамільтоні — Канада, складаю 10.00 дол. на Музей СУА. Дочкам Наді Гарач і Зені Махно висловлюю глибоке співчуття

Марія Волощук Дітроїт Мічіген

Замість квітів на свіжу могилу незабутнього бл. п. **Теодозія Виспоцького**, складаємо 10.00 дол. на Музейний Фонд СУА і 6.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Шановній дружині (членці 28 Відділу СУА) і Родині щирі слова співчуття після втрати всім дорогого "Дзідзя"

Іза і Богдан Боярські

Замість квітів на свіжу могилу моєї приятельки незабутньої бл. п. **Леонтини Петрович** складаю 10.00 дол. на Музей СУА. Родині складаю щире співчуття

Марія Бабляк

В пам'ять покійної **Катерини Білинської** складаю 6.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя"

Стефанія Джан

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Андрія Патра** складаю 5.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" а п-ні Анні Патра, голові Контрольної Комісії 5 Відділу СУА висловлюю щире співчуття

Павлина Будзол

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Марії Коцюмака**, матері Роми Дигдало, місто голови Окружної Управи і голови 76 Відділу СУА в Дітроїті, складаю 5.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя", а родині висловлюю щире співчуття

Леонтина Галяженко, членка 63 Відділу СУА

Замість квітів на свіжу могилу моєї дорогої приятельки, малярки, членки 63 Відділу СУА і бувшої місто голови, бл. п. **Ольги з Черських Слюсарчук-Остап'як**, складаю 5.00 дол на Запасний Фонд журналу "Наше Життя", а мужові інж. Іванові і родині висловлюю щире співчуття

Леонтина Галяженко чл. 63 Відділу СУА

Замість квітів на могилу бл. п. **Миросі Вовкодав** — 5.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" складають

Марія і Володимир Барагури Вудгейвен, Н.Й.

Замість квітів на свіжу могилу членки 63 Відділу СУА бл. п. **Анни із Скочдополів Семанюк** складаємо 5.00 дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя" а родині висловлюємо щире співчуття

Членки 56 Відділу

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. др. **Омельяна Лебедовича** з Дітроїту, складаю 5.00 дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя" а родині висловлюю щире співчуття

Леонтина Галяженко, Дітроїт

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Софії з Іванчуків Коломиєць** котра померла в Трускавці — Україна, пересилаю 5.00 дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя" а родині панству Макогонам у Флінті висловлюю своє співчуття

Леонтина Галяженко, Дітроїт

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. мгр. **Ярослави Зарицької** з дому Макух, пересилаю 5.00 дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя" а родині висловлюю своє щире співчуття

Леонтина Галяженко, Дітроїт

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Мирослави Вовкодав**, мами своєї шкільної подруги **Марти Малиновської-Навроцької** — складають 105.— дол. на Музей СУА в Нью-Йорку:

Марта Копач, Нуся Куріца, Ліда Хил'як-Базарко, Ірина Рожанковська-Магмет, Іся Рожанковська-Клюфас, Мотря Воввідка-Слоневська, Квітка Гайвас-Бушнел, Марійка Стоць-Скасків, Марта Чапельська — Яримович, Рома Бабюк-Рейні, Христя Конашевич-Перфецька, Тамара Скоробогата — Гронь, Рома Скоробогата-Гарасим'як, Ляриса Заклинська-Томаселлі.

IN MEMORY OF OLENA LOTOCKY FOLLOWING PEOPLE DONATED TO MISEUM FUND \$ 140,00

Roman & Irene Amprozewycz \$ 15,00,
Mr. & Mrs. Dmytro Wowk — 10,00 Mike
& Julie Fedynshyn — 15,00, John &
Helen Sloboda — 15,00, D. Wallace Brice
— 15,00, Madeline Riscavage — 10,00,
James Bovair Bryce Office — 20,00,
Monk of New Skeie — 10,00, New Skete
Nuns — 10,00, Mr. & Mrs. J. Elik — 5,00,
Mr. Mrs. J. Fedenyshyn Ghosts Club —
10,00

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

З Волі Всевишнього 25-го вересня 1975 р. відійшла у вічність бл. п. **Анна Матійців**. Анна Матійців народилася в Войниліві біля Калуша. Закінчила учительський семінар у Станиславові. Учителювала в Яновці, в Польщі. Під час війни отримала учительську працю в Калуші, де працював також її чоловік, якому була вірною дружиною і щирим товаришем життя.

Після війни опинилася на скитальщині, а в 1949 р. прибула до Чикаго. Була членкою Союзу Українок ще вдома від 1928-го року і мала повне розуміння громадського обов'язку. В Америці вписалася до 22-го Відділу СУА, що саме заснувався в Чикаго. Впродовж кількох років виконувала функції касирки. Була активна, щедра і енергійна, любила справедливість і обстоювала інтереси Союзу Українок.

Ми вдячні їй за труд, зокрема за те, що вказала правильний шлях своїм двом доням і вони за її прикладом стали членками Союзу Українок в Чикаго.

Вічна їй Пам'ять!

23-го березня 1975 року членки 22-го Відділу СУА в Чикаго попрощали у Крайній Світ свою поестру бл. п. **Лідію Белей**. До останніх хвилин свого життя вона цікавилася справами організації. Громадська праця і обов'язковість були дороговказом у її житті...

Бл. п. Лідія Белей, будши по фаху вчителькою, вже з молодих літ любила працю. Учителювала у Вікторіві, а відтак у Станиславові. До Союзу Українок належала від давна. Була учасницею Першого Всеукраїнського Жіночого Конгресу у Станиславові в 1934 році. Потім, як дружина адвоката у Тисьмениці, була головою місцевого Відділу Союзу Українок.

Завдяки погідній вдачі вона швидко достосувалася до нових умов в Америці і допомагала іншим влаштуватися. Записалася до Союзу Українок і хоч життєві умовини не давали їй змоги активно працювати в Відділі — вона завжди відвідувала наші імпрези і цікавилась нашою працею. Доля не жаліла її своїх ударів: смерть забрала її чоловіка і улюбленого сина. І ось тепер скінчилася її земна мандрівка. Її шляхетна душа покинула цей світ, щоб перед престолом Всевишнього молитися за тих, що залишилися.

Вічна їй Пам'ять!

Люся Самбірська
голова

З сумом повідомляємо, що 10-го листопада 1975 р. ненадіжно відійшла у Вічність на 53-му році життя бл. п. **Богданна з Лотоцьких Сілецька**.

Покійна народилася в Новосільці підгаєцького повіту в Західній Україні, де її батьки вчителювали. Середню освіту закінчила у Львові в 1939 р. Була скромна, тиха, працююча. Довгі роки була прикладною членкою управи 69-го Відділу СУА. Належала до церковного хору. Дуже любила українське народне мистецтво, особливо вишивку й кераміку.

Покійна залишила в глибокому смутку чоловіка Франка, маму Оксану Лотоцьку, сина Романа з родиною, брата Ярослава з родиною, ближчу і дальшу родину в Україні, Польщі, Канаді й Америці.

Під час похоронної Служби Божої о. парох підкреслив її глибоку віру, жертвенність і прив'язання до Церкви.

Найближча родина, членки 69-го Відділу і знайомі відправили Покійну в останню дорогу. Над відкритою могилою попрощав її від родини свояк Мирон Воронович. Прощальне слово виголосила від Окружної Управи і 69-го Відділу пресова Референтка Марія Нестеренко.

Нехай ця земля, Дорога Подруго, буде Тобі легкою!

М. Н.
пресова референтка

Ділимося сумною вісткою, що дня 23-го січня 1976 р. ненадіжно відійшла у Вічність на 80-му році життя, довголітня членка 35-го Відділу СУА **Тецці Генера**.

Народилася в селі Помонята, повіт Рогатин. Осиротила чоловіка Ілька, двох синів — Миколу і Володимира та шість внуків. Належала до Сестрицтва при церкві св. Володимира в Гемстедті. Була працююча й жертвенна.

Спи, Дорога Союзяно, хай американська земля буде Тобі легкою!

Управа 35-го Відділу СУА
Озон Парк, Н. Й.

Ділимося сумною вісткою, що впродовж двох тижнів відійшли у Вічність дві членки 63-го Відділу СУА ім. Софії Русової в Дітроїті.

Дня 29-го лютого 1976 р. по довгій і тяжкій недозі померла бл. п. **Анна зі Скочдополів Семанюк**, проживши 66 років.

По трагічній смерті чоловіка, який згинув від ворожої кулі, Покійна виїхала з донею до Німеччини, а відтак до Америки і поселилася в Дітроїті. Тут вступила до 63-го Відділу СУА. Була активною членкою Відділу і працювала в його управі. Затяжна недуга прикувала її до ліжка, але це не стало їй на перешкоді цікавитися працею організації.

Покійна була лагідної, веселої вдачі, і всі її любили.

Дочці Покійної Христині Липецькій з родиною і сестрі Дарії Бойчук з родиною складаємо наші щирі співчуття.

Дня 12-го березня ц.р. відійшла у Вічність бл. п. **Ольга з Черських Слюсарчук-Остап'як**, проживши 70 років. Покійна народилася в Чернівцях на Буковині. Студіювала музику в Чернівцях і в Відні.

Прибувши до Америки, працювала приватною мед-сестрою. Студіювала малярство і влаштувала малярські виставки в Дітроїті й у інших містах. У Відділі була заступницею голови, займаючи також пост секретарки в Окружній Управі впродовж однієї каденції. Останньо працювала учителькою мистецтва в українській середній школі в Гемтремку, Міч.

Чоловікові і дочці з родиною складаємо сердечні співчуття.

Спить, Сестри союзянки, нехай сниться Вам улюблена батьківщина, а американська земля нехай буде Вам легкою!

Управа і членки 63-го Відділу СУА

А ВЖЕ ВЕСНА ВОСКРЕСЛА, ЩО ТИ НАМ ПРИНЕСЛА КВІТИ І КОМАШКИ

Майструємо весняний образ.

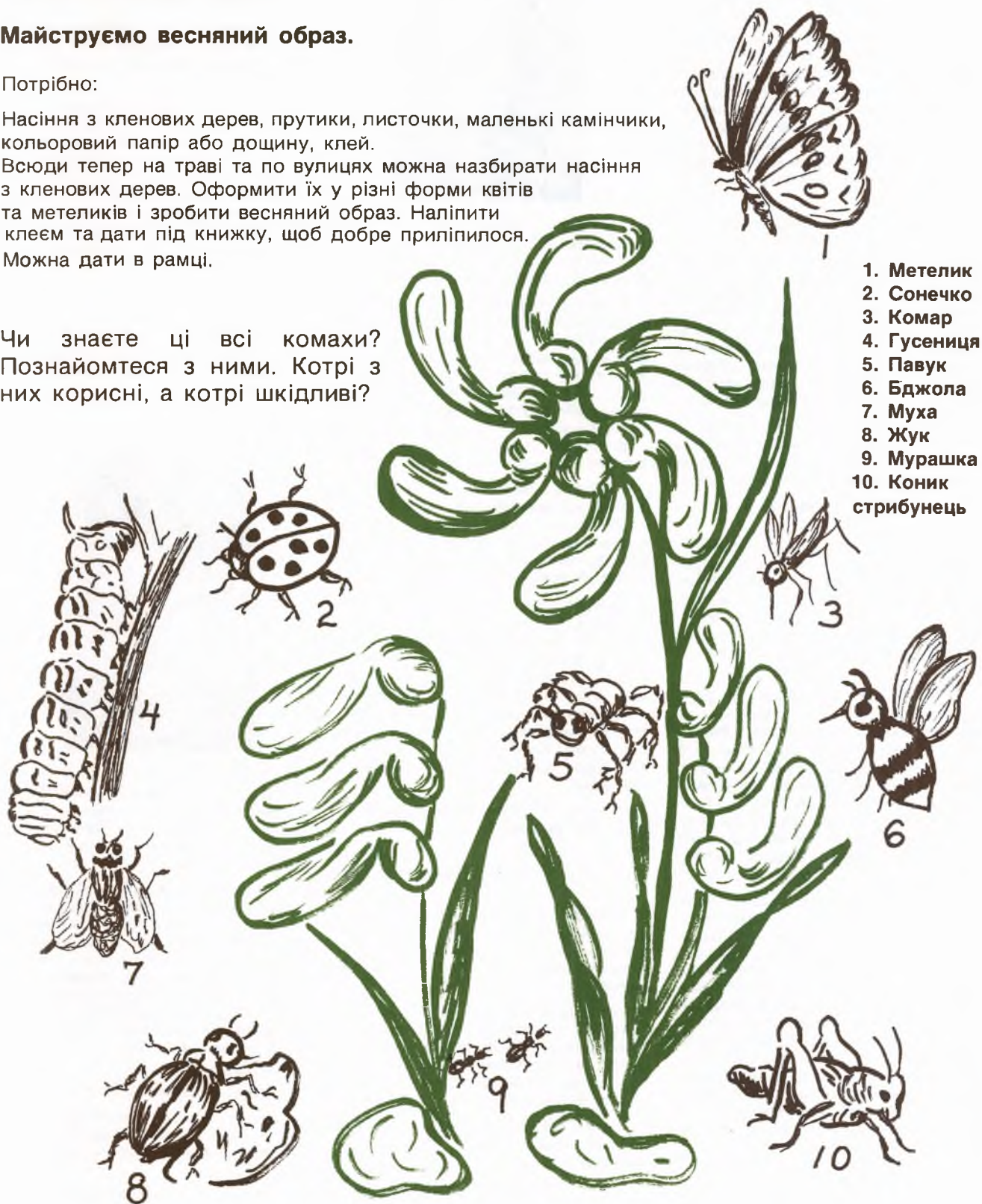
Потрібно:

Насіння з кленових дерев, прутики, листочки, маленькі камінчики, кольоровий папір або дощину, клей.

Всюди тепер на траві та по вулицях можна назбирати насіння з кленових дерев. Оформити їх у різні форми квітів та метеликів і зробити весняний образ. Наліпити клеєм та дати під книжку, щоб добре приліпилося.

Можна дати в рамці.

Чи знаєте ці всі комахи?
Познайтеся з ними. Котрі з них корисні, а котрі шкідливі?

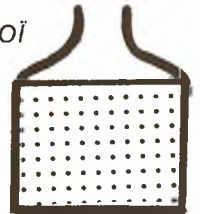
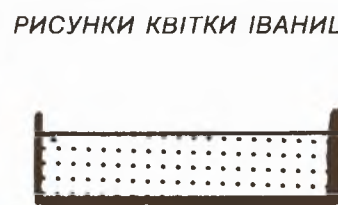
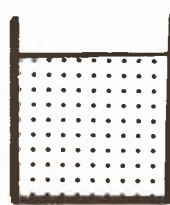

Допасуйте наступні дієслова з рухами: бігти — копати — скакати — іти — сидіти

Якщо б усі ці речі були порожні і ви хотіли б скласти їх в один пакунок? як би ви це зробили?

РИСУНКИ КВІТКИ ІВАНИЦЬКОЇ

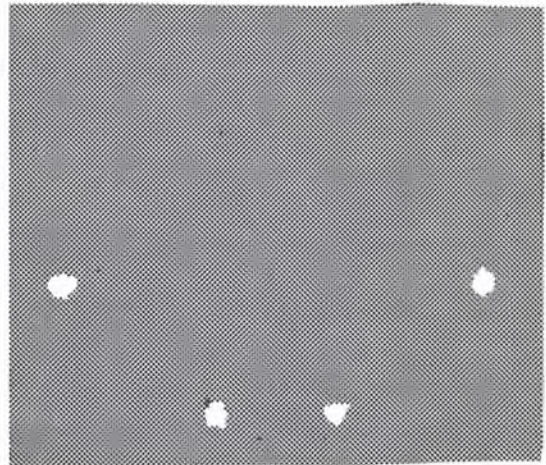
2

3

Що станеться? Якщо б налити склянку кип'ячої води до кожної з цих трьох посуд — котра з них вистигне найскоріше? Чому?

Загадка з квадратом.

Квадратовий кусок паперу був складений кілька разів і тоді пробитий дірчком тільки один раз. Чи відгадаєте, як він був складений? Чи зможете скласти і пробити квадрат, щоб він виглядав так, як цей квадрат.

Анна Клим відійшла у вічність не надійно на удар серця 17-го січня 1976 р. у шпиталі Норт Маямі, Фльорида. Славної пам'яті **Анна Клим** з родини Михайла і Йоанни Конюк, народилася 12-го липня 1897 р. в селі Кулачківці, станицьлавівського повіту, Україна. Залишила в глибокому смутку мужа Василя, сина Миколу, сину Лілію, внука Кендал і дальшу родину в Україні. Покійна Анна Клим була лагідної вдачі, солідно виконувала обов'язки прикладної союзнянки при нашому Відділі, якого була довголітньою членкою

Нехай чужа земля буде Тобі легкою! Вічна пам'ять!

Люся Візьняк
голова 17-го Відділу СУА
в Маямі

НЕВ'ЯНУЧА КВІТКА НА МОГИЛУ ПОКІЙНИХ ЧЛЕНОК 28-го ВІДДІЛУ

Анна Нестюк, членка 28-го Відділу СУА в Ньюарку, у листі до редакції "Нашого Життя" пише, що минулий рік залишив у неї смуток і жаль та прикий спомин, бо в 1975 р. відійшло у Вічність багато членок Відділу. Зокрема болючою для неї була вістка про смерть у грудні співосновниці СУА, його довголітньої голови і останньою почесної голови Олени Лотоцької, яка дуже прихильно ставилася до 28-го Відділу, коли А. Нестюк було його Головою.

Смерть бл. п. О. Лотоцької та смерть двох членок 28-го Відділу А. Нестюк пережила тим прикрише, що не могла взяти участі в їх похоронах.

Це навело їй на думку оглянути знімки, на яких серед членства 28-го Відділу була присутня О. Лотоцька. Переглядаючи знімки, авторка листа прийшла до висновку, що більшість із тих, що спільно фотографувалися, вже відійшли назавжди.

А. Нестюк почуває себе до обов'язку згадати бл. п. О. Лотоцьку і тих членок 28-го Відділу, яких вже немає між живими, а саме: Ірину Гна-

тів, О. Городинську, Ф. Дорошенко, К. Боднар, М. Федчишин, С. Воробець, А. Винник, М. Зелінську, Л. Слободюк, М. Ганчарук, Г. Матіяш, Оксану Бемко, С. Раковську, М. Вачків, К. Дубас, М. Янчишин, А. Гарасимчук, С. Гараевич, М. Павлусь, М. Галко, М. Сокальську, А. Швець, М. Наоревич, К. Фесонович, Й. Веньке, А. Кордубу, Р. Попелюк, А. Ландяк, К. Мисик, Козак Каспер, Ю. Юевич, А. Голяк, Ірину Гук, Кононенко Трохимовську.

А. Нестюк молить Бога за спокій їхніх душ і складає нев'янучу квітку на їх могили в формі 25-долярової пожертви на пресовий фонд "Нашого Життя", яким вони так дорожили.

Зміст "замість квітів", побажань з різних нагод тощо, із датком на Пресовий і Запасний Фонд журналу "Наше Життя", поміщується без додаткової оплати на Пресовий Фонд.

Зміст "замість квітів", побажань з різних нагод тощо, із датком на ІНШІ ЦІЛІ, як Пресовий і Запасний Фонд журналу "Наше Життя", поміщується із додатковим датком на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя":

РІЧНІ ЗБОРИ

З'їзд Окружної Управи СУА, НЬЮ-ДЖЕРЗІ.

З'їзд Окружної Управи відбувся 7-го березня 1976 р. в Ірвінгтоні, Н. Дж. при участі заступниці голови Централі СУА Александри Різник.

Заступниця голови СУА А. Різник передала на руки голови Окружної Управи О. Цар грамоту признання й подяку за 500-доляровий дар від Округи Нью-Джерзі на Музей СУА. Нову Управу вибрано в такому складі: голова — Оля Гнатейко, заступниці: др. Іванна Ратич, Марія Робак, Олена Площанська, секретарка протоколярна — Наталка Клапшак, кореспондентка — Марія Полянська, касирка — Ольга Муссаковська. Референтки: організаційна — Ірена Кіндрачук, культурно-освітня — Лідія Гладка, імпрезова — Мирося Граб, виховна — Лідія Гайдучок, мистецька — Оксана Кузьмак, суспільної опіки — Ольга Гнатик, господарська — Анна Жидовська, пресова — Ірина Шраменко. Контрольна Комісія: голова — Марія Хими-

нець, члени: Надія Бігун, Марія Герус, заступниці: Омеляна Цяпка і Марія Хитра.

На внесок Н. Бігун почесною членкою Округи признано Катерину Кузьму одну з основиць 28-го Відділу і довголітню членку СУА.

Ірина Шраменко
пресова референтка

16-ий ВІДДІЛ СУА, ТВИН

Річні загальні збори Відділу відбулися 15-го лютого 1976 р. На 1976 рік вибрано такий склад управи: Мирослава Петришак — голова, Ольга Гамота — заступниця голови, Ірена Плювак — секретарка, Теодозія Остап — касирка, Ольга Луцик — культурно-освітня, Катря Гуцал — пресова, Марія Процай — мистецька, Мирослава Тучапець — організаційна, Стефанія Гайнус і Анна Бучек — господарські, імпрезова (кооптована) — Олена Карп'як-Бенцаль.

Валентина Єрмоленко — голова зборів
Катря Гуцал — секретарка зборів

22-ий ВІДДІЛ СУА, ЧІКАГО, ІЛЛ.

Річні загальні збори відбулися 16-го лютого 1976 р. при участі 37 членок.

До нової управи ввійшли: Ангеліна Самбірська — голова, Марія Кецала — заступниця, Романа Дмитренко, Іванна Горчинська — секретарки, Дарія Менцінська — касирка. Референтки: Надія Дзидзан — фінансова, Люба Шеремета, Соломія Кавка, Галина Гординська — культурно-освітні, Анна Білінська — організаційна, Марія Семків, Катерина Скуб'як, Олена Лебедович — суспільної опіки, Ярослава Панчук — пресова, Марія Гриневич — хронікарка, Анізія Струд — бібліотекарка, Ольга Гайдук, Марія Гірняк, Катерина Марчук — господарські, Уляна Терлецька, Леонтія Боднарчук, Рома Турянська, Ангеліна Самбірська — радіова колеґія, Валентина Цукровська, Анна Кучма — вільні члени. Контрольна Комісія: Ярослава Фаріон — голова, Софія Крупка, Стефанія Джулинська — члени.

З нагоди загальних зборів рішено зложити 260 дол. на Запасний Фонд "Н.Ж.", 100 дол. на Пресовий Фонд "Н.Ж.", та 100 дол. на Фонд "500".

Збори вітала голова Окружної Управи Марія Юзефович.

Ярослава Панчук — пресова референтка

48-ий ВІДДІЛ СУА ФІЛЯДЕЛЬФІЯ

Річні загальні збори відбулися 29-го лютого 1976 р. До нової управи ввійшли: Марія Баб'як — голова, Франка Кравченко — заступниця голови, Надія Кузьма — секретарка, Анна Волчек — касирка, Вікторія Настасяк — заступниця касирки, Франка Кравченко — референтка суспільної опіки, Анна Прядка і Марія Миджак — господарські референтки. Контрольна Комісія: Ева Римарчук — голова, Марія Миджак і Марія Амбрам — членки.

66-ий ВІДДІЛ СУА В НЬЮ-ГЕЙВЕН

Загальні Річні Збори Відділу відбулися 15-го лютого 1976 р. Вибрано нову Управу на 1976 р. в такому складі: Р. Яхницька — голова, Л. Кизик — заступниця голови, І. Гриневич — протоколярна секретарка, М. Рудницька — фінансова секретарка, Л. Фіцалович — касирка. Референтки: Н. Лодипська — культурно-освітня, О. Мандич — суспільної опіки, С. Данко, С. Гузан, М. Самсонюк — господарські, О. Томоруг — пресова. Контрольна Комісія: Голова — Л. Козюпа, членки: В. Гусак, і С. Дефренко.

О. Томоруг
пресова референтка

78-ий ВІДДІЛ СУА ВАШІНГТОН, Д.К.

Загальні збори Відділу відбулися 1-го лютого 1976 р. Гостем з Окружної Управи була Н. Даниленко. До нової управи ввійшли: голова — Марта Терлецька, заступниця — Оксана Лев, секретарка — Мирослава Скасків, касирка — Марія Кормелюк.

Референтури: організаційна — Ліда Білоус, культурно-освітня — Мотря Слоневська, виховна — Марта Базарко, імпрезова — Ксеня Кузьмич, зовнішні зв'язки — Христя Кебу-

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невічливих і образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10-1 і по полудні від 3-6. В інших годинах за домовленням: тел: 674-5508 (код. 212). Адреса: 108 Second Ave. New York, N. Y. 10003

зинська, мистецька — Емілія Процінська, суспільної опіки — Стефанія Дячок, голова, Тереса Царик — член, господарська — Тамара Вітковицька, голова, Мирослава Демчишин, Ірена Вітковицька — члени пресова — Христя Пацлавська, вільні члени — Богданна Гелета, Роксоляна Яримович. Контрольна комісія: Ірена Лис, голова, Марія Ставнича, Христя Громоцька — члени, номінаційна комісія на 1977 рік: Лідія Ярославич., голова, Оріся Новосівська, Зеня Луцька — члени.

Христя Пацлавська
пресова референтка

82-ий ВІДДІЛ, НЬЮ-ЙОРК

Річні збори відбулися 28 грудня 1975 р. До нової Управи увійшли: Теодора Бриттан — голова, Мирослава Савчак — заступниця голови, Ірина Іванчишин — протоколярна секретарка, Надія Попель — касирка. Референтки: Олена Лиско — організаційна, Іванна Клим — куаьтурно-освітня, Ірина Крамарчук — пресова, Олена Назар і Марія Васків — суспільної опіки, Оля Крися — господарська.

Контрольну Комісію очолює Олена Гентіш.

Ірина Крамарчук
пресова референтка

89-ий ВІДДІЛ СУА В КЕРГОНКСОНІ.

Річні загальні збори Відділу відбулися 15-го лютого 1976 р. у приватності делегатки Окружної Управи Оксани Щур і 21 членок Відділу.

Нову управу вибрано в такому складі: Софія Барусевич — голова, Ганя Слободян — заступниця голови, Лідія Яців — секретарка, Марія Кру-

чова — касирка. Референтури: Оріся Винник і Емілія Ренер — організаційні і зв'язків, Оксана Ленець — виховна, Оксана Бедрій — культурно-освітня й імпрезова, Розалія Федьків і Льоля Савеська — суспільна опіка, Ольга Салук — пресова, Дарія Стасюк і Агнес Хоманчук — господарська. Контрольна Комісія: Оксана Ленець — голова, Дарія Горняткевич і Ольга Олійник — члени.

Делегатка Оксана Щур поінформувала про теперішню стадію організації музею СУА, заохочуючи зайнятися тією справою.

Дарія Горняткевич
секретарка зборів

91-ий ВІДДІЛ СУА, БЕТЛЕГЕМ, ПА.

Загальні збори відбулися 29-го лютого 1976 р. Від Окружної Управи участь у зборах взяла Наталка Даниленко. До управи ввійшли: Богданна Михайлів — голова, Марія Корчева — заступниця голови, Ольга Цегельська — секретарка, Натя Цегельська — касирка. Референтки: Дарія Балазюк — організаційна, Люба Камінська — культурно-освітня і зв'язків, Люся Гентош — суспільної опіки, Марія Корчева — господарська.

Контрольна Комісія: Ірена Бачинська, Анна Гарас, Анна Гентош.

97-ий ВІДДІЛ СУА, БОФФАЛО, Н.И.

Річні загальні збори Відділу відбулися дня 28-го січня 1976 р. Нову управу вибрано в такому складі: Роксоляна Пікас — голова, Дарія Завадівська — заступниця голови, Ольга Берч — секретарка, Марія Лещишин — касирка. Референтки: Оля Лавні — культурно-освітня, Ляриса Самотовка — виховна, Марія Іскало — організа-

ційна, Емма Іскало — суспільної опіки, Елсі Яремко — господарська, Соня Лепка — вільний член.

Контрольна Комісія: Олена Морозевич, Ірина Гнатик.

Ольга Берч
Секретарка

99-ий ВІДДІЛ СУА, ВОТЕРВЛІТ, Н.Й.

Річні загальні збори відбулися 4-го січня 1976 р.

Вибрано нову управу Відділу в такому складі:

Голова — Люба Мокій, заступниця голови — Феня Кошикар, секретарка — Дозя Кушнір, касирка — Богданна Бережанська. Референтки: культурно-освітня і імпрезова — Марійка Комар, суспільної опіки — Анна Базар, господарські — Марійка Скалій і Дарка Мокій. Контрольна комісія: голова — Іванка Бучак, члени — Теодозія Шевчук, Емілія Коцур.

Дозя Кушнір
секретарка

104-ий ВІДДІЛ, НЬЮ-ЙОРК

Річні загальні збори відбулися 7-го грудня 1975 р. Після молитви членки вшанували однохвилинною мовчанкою пам'ять покійної О. Лотоцької, почесної голови Головної Управи. У зборах взяла участь М. Даниш, заступниця голови Округної Управи в Н.Й.

Нова управа в уконституувалася в такому складі: Оксана Байко — голова, Мар'яна Кадиляк — заступниця голови, Уляна Стельмах — секретарка, Стефанія Савка — касирка. Референтки: Оксана Куйбіда — пресова і культурно-освітня, Марійка Цимбаліста і К. Хумчик — суспільної опіки, Віра Шехович і Марійка Гарайда — організаційні, Євгенія Щерба і Дарія Байко — імпрезові.

Оксана Байко подякувала пані Даниш за присутність та членству за довір'я. На тім закінчилися загальні збори. Після закриття зборів, Відділ відбув свої місячні сходи. При кінці була перекуска.

Оксана Куйбіда
пресова референтка

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices"
Return to "Our Life" Magazine, 108 Second Ave. New York, N. y. 10003
RETURN POSTAGE GUARANTEED

КАЛЕНДАРЕЦЬ СУА

КВІТЕНЬ

без дати Свячене	105 Відд. Статен Айленд
3-4-го Участь у святкуванні 200-ліття Америки	71 Відд. Н. Дж.
10-го Між земляками в Бразилії — реферат з прозірками д-р т. Савицька	22 Відд. Чікаго
10-го Виставка праць з курсу вишивання	64 Відд. Н. Й.
11-го Писання писанок з рефератом Е. Ройовської	21 Відд. Н. Й.
11-го Базар	1 Відд. Н. Й.
11-го Ляльковий театр "Рожева Ляля" Великодня пригода" (Гаєцька)	83 Відд. Н. Й.
11-го Передвеликодній Базар	64 Відд. Н. Й.
17-го Рослинні ліки в народній медицині проф. Н. Осадча-Янта	1 Відд. Н. Й.
18-25 Виставка писанок і народнього мистецтва в Музею	22 Відд. Чікаго

ТРАВЕНЬ

без дати Українська вишивка — реферат М. Стахів	105 Відд. Статен Айленд
1-го Спільне свячене	64 Відд. Н. Й.
8-го Свято Мами	1 Відд. Н. Й.
8-го Вечірка на закінчення курсу танків для молоді під проводом Роми Прийми	82 Відд. Н.Й.
9-го Збірка на Суспільну Опіку	64 Відд. Н. Й.
11-го Д-р Драган "Розпізнання та найновіше лікування пістряка грудей"	83 Відд. Н. Й.
16-го Участь у Ярмарку з нагоди 200-ліття Америки і 100-ліття українського поселення	82 Відд. Н.Й.
22-го Bicentennial Charity Dinner at Soyuziwka	72 Відд. Н. Й.
23-го Доповідь д-ра Луцева	21 Відд. Н. Й.
23-го День матері	71 Відд. Н. Дж.

ЧЕРВЕНЬ

без дати Участь у Фестивалі Пенсильвенійському	91 Відд. Філадельфія
без дати Симоненко і його твори — О. Щурова і Х. Навроцька	64 Відд. Н. Й.
без дати Українська книжка — М. Геба	105 Відд. Статен Айленд
6-го Дитяча сценка "Нова Ляля" — пантоміма садочка Марти Савицької	82 Відд. Н.Й.
12-го Закінчення шкільного року	91 Відд. Філадельфія
20-го День Батька — збірка на Сусп. Опіку	71 Відд. Н. Дж.
27-го Реферат Люби Волинець	21 Відд. Н. Й.

105-ий ВІДДІЛ СУА, СТАТЕН АЙЛЕНД, Н. Й.

Відділ відбув загальні збори 9-го грудня 1975 р. До управи вибрано: Рома Баб'юк-Рейні — голова, Марійка Геба — заступниця голови, Галя Майстренко — секретарка, Оля Труш — касирка. Референтки: Марійка Левицька — організаційна, Валя

Левінська — культурно-освітня й імпрезова, Рома Баб'юк-Рейні — виховна, Оля Труш — суспільної опіки, Текля Кінаш — господарська.

Контрольна Комісія: Марійка Левицька — голова, Ан Сеніор і Галя Майстренко — членки.

Рома Баб'юк-Рейні
голова